

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

IN-ERATE:

să primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Ziua învierii.

De Octavian Goga.

Din nou a sosit mărețul praznic al învierii lui Christos. Din nou îmbracă vestmânt de sărbătoare lumea creștinească. Toată firea tresare ca de-un glas de bucurie. Pământul se deșteaptă din amorțeală și se premeneste; sucurile lui înviorate sbucnesc cu putere nouă; glia își schimbă fața posomorâtă și pretundeni rîde viața, care purcede bogată de mila Domnului. Pajiștile înverzesc și printre ficelele de iarbă ridică capul pădăia, în codrul de stejar crapă mugurul, iar pe câmpul deschis vântul mișcă holda ca undele unei mări întinse. Pe cerul albastru zîmbește soarele; lumina lui samănă viață și dragoste. S'aude mierla cum șuieră în tufișul de alun, greurușul începe să cânte sub vatră, rândunelele fâlfăie sprintene în văzduh, ciocârliia se scaldă în lumină, miei sar sburdalnici în largul livezii și toată firea e pătrunsă de-un suflu cald care chiamă la viață puterile adormite.

Astfel gătește Dumnezeu podoabele firii, acum când creștinul aude clopotul care chiamă la rugăciune. În sufletul lui încetează pe-o clipă toate grijile vieții, toate năcazurile și amărăciunile zilnice și curat, desfăcut de toate cele pământeste se apropie de casa Domnului. El încă poartă în inimă sărbătoarea firii din jurul lui, care îl face să simtă în vine un prisos de viață nouă. Uită ne-dreptățile tuturor potrivnicilor săi, face să-i amuțească glasul urii și-al patimilor și se duce să ingenunche la altarul biruitorului, care a înviat din morți. As-

cultă învățătura scripturii și povăța evangheliei, cari îl fac să înțeleagă minunile Dumnezeirei. Ascultă istorisirea jalnică și sfântă a pătimirii lui Isus, se cutremură de grozăvia chinurilor ce îndură fiul lui Dumnezeu și rămâne supus de taina înfricoșată a învierii, când blândul Nazarinean frânge lespezile de piatră și lanțurile morții. Din tot cuvântul acestor învățături minunate picură în sufletul creștinului o nesfârșită bunătate a dragostei de oameni, o cucernică iertare și-o credință nestrămutată în tăria lui Dumnezeu.

Sfântul praznic al Învierii e un prilej de învățatură și povăța pentru credincioșii noștri. Acest praznic ne învață că chinul și suferința, pătimirea în umbră pentru adevăr, trebuie să aibă un sfârșit, că lanțurile robiei și ale întunecului se frâng și biruitoare se ridică deasupra lor lumina și dreptatea. Isus din Nazaret a suferit chinuri și batjocuri, a luminat și a fost răsplătit cu bătaie, a învățat și-a fost țintuit pe cruce între tâlhari. Răsplata celor puternici i-a fost sulita cu care l-au împuns în coaste, oțetul cu care i-au mărit setea frigurilor de moarte și piroanele cari i-au zdrobit oasele. Dar au trecut aceste patimi și a venit ziua măreață și grozavă, când s'a mișcat pământul în temelii, s'a cutremurat catapiteazma bisericii, s'au înfiorat de groază inimile chinuitorilor și fiul lui Dumnezeu a biruit moartea.

Cât de adânc și de înțelept este rostul acestei învățături! Cuvântul scripturii ne arată răsplata sfântă a suferinței. O ascultă, o cumpănești, îi pătrunzi

înțelesul și-ți dai seama, că toată omnia este supusă acelorași legi și orândueli ale lui Dumnezeu. Pilda lui Isus e grăitoare pentru noi toți, al căror chip l-a îmbrăcat Mântuitorul. Pilda lui ne învață că și sbuciumul nostru, nemăsuratele chinuri ale vieții omenești trebuie să aibă unul și același sfârșit: *bîrînța adevărului*.

Și astfel ne dăm seama toți cări ne frământăm cu sufletul pentru soartea iubitului nostru popor, că ziua învierii, ziua biruinței trebuie să-i fie răsplata cea din urmă pentru atâta amar de chin și umilință. Povestea neamului românesc e o poveste de patimi și durere cari își așteaptă biruința. Veacuri îndelungate, traiul nostru a fost un drum spre Golgota în care acest popor a îndurat toate patimile lui Isus: și batjocură și bătaie și sulite și piroane. Le-a îndurat cu răbdare și blândețe creștinească, ascultând povăța evangheliei și de aceea, cel care cunoaște lanțul de suferințe ale neamului românesc, trebuie să fie pătruns de credința în învierea lui și în biruința dreptății, care trebuie să vie.

Venirea acestui cias de isbândă e legată de vrednicia noastră. Mila lui Dumnezeu nu se revarsă asupra cetelor netrebnice. Numai sufletele curate, cari calcă drumul dreptății, primesc harul puterii dumnezeiești. Toată haita de păcătoși cari înnegresc rândurile noastre, ridică stavilă în calea biruinței. Vanzătorii de neam și lege, inimile înguste în cari se frâng îndemnurile frățești de ispite urâte, iubitorii de bani, fariseii și vameșii și toți urmașii lui Iuda vân-

FOIȚA

Dimineața învierii.

Lucașărul pe boltă abea mai licărește
Și — aurora dimineții sfoasă ne zîmbește.
Încercăm pământul a stat o iarnă întreagă,
Ca azi să-și ia podoabe, cu cerul să se întreacă.

Străluce țînșirimele de sule de lumină,
S'aude glas de toacă... sculași-vă creștini!
E zina învierii! Din zile cea mai mare!...
Din turnuri de biserică străbate 'n depărtare
Al clopotelor sunet. Veniți să-ne 'nchinăm
Pe cel ce dă viață, cu toți să-l laudăm!...

S'a nălță în văzduhuri cucernicele cânturi,
Mirosuri de tămâie să 'mprăștie prin vânturi.
Trează 'n candelă sfinie prinosu 'nvăpăiat,
Răsună vers din strană: Christos a înviat!

Natura să trezește din starea-i visătoare
Tăcută își îmbracă veșmînt de sărbătoare;
Sfinția este firea ce-'n murmur ne 'ncetat
Soplește 'n farmec dulce: Christos a înviat!...
E. Brumar

In sărbători.

de George Stoica.

Când sunt fetele mai mândre și mai drăgălașe, ca vara la strânsul fânului, cu iia, ce străluce de albeață ca argintul în fața soarelui — și în zilele de sărbători, când ies la biserică și apoi la horă îmbrăcate și 'mpodobite ca garoafele?

Și-s vesele și vorbitoare atunci, ca vrăbiile după ploaie.

Dar nici odată nu-s așa de frumoase, ca a doua zi de Paști, când după o iarnă petrecută ca 'n peșteră în căminul părintesc, unde n'au vorbit decât de năcazurile vieții ori n'au auzit decât certele ălor bătrâni pot eși libere 'n lume să-și arate frumuseța și hainele, să-și sărute sorioarele și — când nu le vede nimenea — și pe ai feciori, bată-i pîrdalniciul, că nu-i nici un păcat.

Și cum să nu fie frumoase când aproape întreg postul ele n'au lucrat alt-ceva, decât podoabele de îi cusute numai în cheițe de mătase, cu fiodori largi la mâneci și încheiate la pumniori cu panglicuțe albastre?

Iar dimineața, când să plece la biserică, stă fata ceasuri întregi înaintea unui hârb de oglindă răzimat de-o ulcică pe masă și măicuța în jurul ei ostenește, cât îi dă ocol. „Stai maică stai, să-ți aleg cărarea și să-te 'mpleteșo“.

Și-o peapănă biata bătrână, îi împletește niște coade lungi care le-'mpreună cu o fundă de panglică late ca palma. Li pune o cercelică'n păr și-i dă sfaturi, cum să se poarte în biserică și la joc.

„Să săruți icoana din dreapta și apoi pe ai din stînga și să treci la o parte lângă feșnic, că acolo am stat și eu și biata soacra, Dumnezeu s'o ierte!“

Ce să facă și-o mamă? Nu e fata ei? Cum zicea Sanda, bătrâna lui badea Toader: Eu, când îmi scot fata în lume, vreau să aibă lumea la ce se uita, că de deșteaptă e mai deșteaptă ca un procatâr, haine are, mulțumesc lui Dumnezeu trei lăzi pline 's tot ale ei, să 'mbrace șapte fete, apoi de frumoasă nu știu zeu eu, care i-ar putea sta înainte!

Și grăia bătrâna cu dreptate de fata ei, că par'că nici în povești nu găsești fete mai

zătorul, — aceștia sunt neghina, care trebuie plivită pentru-ca grăul curat să-și aducă roadele sale.

Stăm în fața unui prilej care e merit să ne desvâlească din nou vrednicia încercatului popor românesc. Se apropie alegerile pentru dietă, cari pun iarăși în mișcare puterea noastră de viață. Vor veni iarăși în fața mulțimei și cei îndrumați de gândul mântuirii unui neam și cei cari zidesc pe ispita pofetelor deșerte. De o parte luptătorii adevărații, de alta vameșii și fariseii. Poporul nostru va trebui să aleagă între unii și alții și după-cum va alege, în bine sau în rău, ne va încredința și pe noi slujitorii lui și pe străini, dacă e departe încă, sau se apropie marele praznic de înviere și deșteptare a dreptății pentru soarta neamului nostru în această țară.

Sibiu, 29 Aprilie n.

O vorbă a Domnului Vlad.

Fostul deputat al Orăștiei dl. Dr. Vlad întrebat de un redactor din Pesta cum stăm noi a răspuns următoarele:

Numărul deputaților noștri va crește fără îndoială: eu cred că vom intra în cameră 40 de deputați naționaliști. Eu voi candida, în afară de Orăștie și la Caransebeș.

Legătură cu guvernul n'am făcut, mai ales de când ne-am dat seama, că influența lui Tisza este păgubitoare pentru reforma electorală.

Urmarea hotărârii luate în conferința națională în ce privește ținuta alegătorilor noștri, este ca Românii se voteze cu candidații Justh-ști, ca unii cari doresc votul universal, egal și secret, bine înțeles, numai acolo, unde n'avem candidat național român.

Guvernul stă rău în părțile locuite de Români, în special în Bihor, unde nu va câștiga, poate nici un mandat.

Gedeon e mort — trălască

Gedeon... Mangra! Mai deunăzi a închis ochii pentru vecie Gedeon Rezső, care pe vremea când era român, cu simțuri românești și zicea *Radu Cupariu*, nume destul de cinstit, pentru a nu-l mai schimba în altă limbă. Dzeu să-l ierte, cu toate, că e greu de iertat, un om cu atâtea păcate grele.

Iată însă, că din cenușa lui Gedeon a răsarit altul proaspăt, ce-i drept o lecuiță mai urât ca cel dintâ. Căci dacă pe Gedeon cel

mândre, ca Sanda lui badea Toader; un păr bogat, ca mătasea de porumb, despărțit în două, la o parte și împletit cu multă trudă de bătrâna, îi atârna pe spate ca două brăuri de aur. Niște ochi frumoși, de te făceau să plângi, când te uitai la ei și gurița aia de copilă din leagăn te vrăjia.

Și cu cât se uita mai mult în oglindă cu atât se 'ndrăgia mai mult de ea.

Badea Toader ațipise în gura sobei; nu-i prea venea lui să se uite la fleacurile astea mueresti.

Intr'un târziu se deșteaptă și le ved, tot dichisindu-se: „Mai ca ajungă-vă, c'o fi vremea de când vă tot îmbrăbodiți; eu mă îmbrăcam de zece ori și eram de-atunci și la biserică, să fi fost dincolo de Măilan“.

Da bătrâna: „Tacă-ți clanța, urăciosule că de când te cunosc tot așa mi-ai cântat; nici când eram în vremea mea nu-mi dai pace să mă îmbrac și eu, ca toate muerile“.

„Te-ai fi îmbrăcat tu, zise bătrânul cam în glumă, dar cu ce era să te îmbraci că mi-ai adus două sdrențe de rochii, de le-am

adevărat nu l'am văzut nici odată alături de noi, ci numai prin gazete ungurești, împărțind pace între români și unguri, pe cel nou, l'am avut, stegar vreme îndelungată și cunoaște din fir în păr cinstea și dreptatea luptelor noastre. Tradarea lui este deci cu atât mai urâtă și mai blăstămată, cu cât în orbia lui după vladicie, calcă în picioare cauza noastră dreaptă, și să face coadă de topor.

Pentru că gazetele românești acum îi put, începe să scrie în gazete ungurești. (fi-rește, altcum ce fel de slugă la dârloagă ar fi!) Intr'una din ele acum de curând spune, că el a fost cel mai înflăcărat român, care a ridicat sus steagul național, atunci când alți fruntași făceau ochi dulci guvernelor.

C'a fost român bun, n'a tras-o nimenea la îndoială și că-i acum un prăpădit încă n'o trage. Alta-i bubă aci. Cum rămâne cu învinuirea, că pe când el slujia steagul național alții trăgeau cu ochiu la oala cu papricaș. La învinuirea asta răspunde părintele Lucaciu precum urmează:

Declar că această afirmare a d-lui Mangra este lipsită, absolut și cu desăvârșire de ori-ce temeii.

N'a cochetat nimenea, nici unul dintre conducătorii partidului nostru național, cu partidele dușmănoase, și nimenea, nici unul dintre acei conducători, n'a făcut servicii secrete, sau în secret, și nici un fel de servicii guvernelor premergătoare.

În loc de a arunca astfel de acuze mascate, ori-ce om serios ar preferi să vie pe față cu ceea-ce are de spus. Dl Mangra să o facă, dacă îi dă mână!

Ca să previn ori-ce combinațiuni, bănueli, sau și numai nedumeriri, ce s'ar putea ivi în sufletele oamenilor buni și serioși, și până când comitetul partidului se va declara, dacă va afla de cuvântă, îmi țin de datorință a-mi ridica glasul, în fața acestei afirmațiuni temerare.

Budapesta, 21 Aprilie 1910.

Dr. V. Lucaciu.

Rău și-a început meșteșugul al doilea Gedeon. De altcum nici un trădător n'a fost mai iscusit în apărarea sa. Toți s'au răzimat de născociri ticăloase, care l'au afundat și mai adânc în fața oamenilor cinstiți.

Dutye la draku moi! Șeghescu Ió-zsef, cel care a sjuns domn mare pentru că și-a închinat sufletul Ungurilor, s'a năcăjit și a dat în judecată ziarul „Lupta“ din Budapesta, pentru că a publicat o jalbă a studen-

dat pe piper la săptămână, după-ce te-am luat“.

Fata a început să răză cu hohot, se repezi la bătrân, îi sărută mâna și pe obraz, își luându-și rămas bun și dela măicuța, eși din casă.

Bătrâna o petrecu până la porțiță și de-acolo cu ochii până n'a mai văzut-o, apoi s'a 'ntors în casă și-a făcut cruce și a zis: „Mulțumescu-ți Doamne“.

Dar noi nu mergem la biserică, Toadere?“

„Azi m'oi ruga la Dumnezeu să mă ierte, dar du-te tu, — și eu să 'ngrijesc de-ale gurii, până vă 'ntoarceți. Dar vezi să nu mai zăboviți pela toate neamurile și pe la toți cunetrierii, că'nucui ușa și vă las în curte!“

„Vorbești și tu, Toadere, ca un copil. Mă! când ai fată mare în casă, nu poți trece pe lângă lume, ca apa printre bolovani. Ba un fecior o cheamă s'o cinstească, ba mama altuia îi umplă năframa cu ouă roșii, ba altul, care-i trage nădejdea te cheamă la ei, cum a fost și eri cu Stan al lui Bancilă, n'am scăpat de el până nu ne-a cinstit“.

„Hm! bine, că ați început a colinda la

ților români, care nu vreau să învețe limba românească dela un om care singur nu o știe. Șeghescu crede, că și limba românească să poate ungriza fără a ajunge de răs.

Bună oară iată cum crede Șeghesku, că ar fi bine să se vorbească românește:

„Dutye la draku moi!“ Acesta e altcum singurul discurs, pe care Șeghesku l'a ținut în Cameră, pentru că nenorocitul ăsta a fost și deputat, fie-l păcatele. Un deputat, ce-i drept pe care nu l'au ales oamenii c'rachiul jidanilor.

Dutye la draku moi, a zis Șeghesku în dietă unui deputat de-ai noștri, când acesta i-și rostia vorbirea.

Atâta a vorbit în dietă Maria Sa! Orem, că nu în numele celor, ce l'au trimis.

Cât despre proces îi întoarcem și noi vorbele lui: „Dutye la dracu moi!“

Na hol, hol! Sașii din Orăștie au făcut-o lată de tot. Văzând mișcarea cea mare a Românilor pentru candidatul naționalist Dr. Aurel Vlad, sașii s'au spăriat să nu fie vr'o revoluție *blochă* (Bloch e săsește: român) și așa au strigat după ajutor unguresc. Ungurii bine înțeles atât au așteptat. S'au aruncat în brațele lui Michel, pe care la 48 au vrut să-l bage în pământ, de unde a răsărit el în Ungaria și s'au legat frați de cruce împotriva Românilor.

Bietul Michel a uitat că gazetele ungurești făceau spume la gură mai ieri-alalckeri că *Sibiul e săsesc*. O să-l ungrizăm noi să nu mai fie nici Hermannstadt, nici Sibiul, ci *Nagyseben*. Așa strigau Ungurii. Și bietul Michel nu vrea să-nțelegă. Na hoi, hoi Michel, o să vezi tu pe dracul!

Adunări slovacești. Frații noștri de suferință și cei mai credincioși aliați încă s'au pus pe lucru. În Dumineca trecută ei au ținut mai multe adunări. La *Trencin*, au vorbit fostul deputat *Dr. Blaho*, candidatul cercului Szakoleza *Dr. Ion Mudrony*, candidatul în Turocz *Szt-Martin* și *Dr. Andrei Czvinsek*. În ziua de Paști să va ținea o mare adunare populară la *Vágújhely* unde va vorbi între alții martirul slovac *Juriga Nándor*, fost deputat.

Părintele Hlinka ajută la mișcarea slovacilor în altă formă. El s'a pus să scoată afară pe puturoșii de jidani-crișmari dela sate și în locul lor să înființeze reuniuni slovacești de consum, unde sătenii pot căpăta marfă și mai bună și mai ieftină.

toți hoții din sat: moșu-său a murit la Gherla pe tatăl-său l'au purtat jandarmii în amiza mare cu pielea de bou în spinare și-acum mai e ăsta ce poamă o mai eși și din el“.

„Nu vorbi cu păcat Toadere, că te bate Dumnezeu“, zise bătrâna încrunțându-și sprâncenele; se vedea bine, că badea a lovit-o unde-o durea — „nu-i altu'n sat ca el și dacă moșu-său a fost așa și tatăl-său altmintreles, nu poți zice de băiat nimica rău, că totă lumea-l laudă că-i cuminte și deștept, că dacă n'ar fi așa nu l'ar fi făcut căprar în armată, și să-l vezi îmbrăcat, par'că-i un tist“.

Eu Toadere, ști ce? să zică băiatul ăla azi: „lele Sando eu și-aș cere pe Ducuța, eu ași zice: Stane, Dumnezeu mi-o dat-o mie și eu și-o dau ție“.

Bătrânul se sculă supărat. „Ba nu și-a dat-o numai ție, că-i și a mea și când e vorba să-mi fericesc copilul meu, eu am întâi curvat. De-oi zice albă, albă să fie; de-oi zice negră să fie așa, că de unde nu, vă năpustesc aci și-o iau în lume și-atunci faceți cum vă tale capul!“

Lupta noastră pentru alegeri.

*Cine-a îndrăgi străinii
Mânca-l-ar inima câinii,
Mânca-l-ar casa pustia,
Și neamul nemernicia!*

EMINESCU.

DI Nicolae Ivan la Ilia.

Mișcarea în celelalte cercuri.

Ilia Murășană a avut în Dumineca trecută o adevărată zi de sărbătoare națională. Poporul din Ilia și din împrejurime a avut prilejul să guste câteva ceasuri de o înălțare sufletească neobicinuită. Asesorul consistorial *di Nicolae Ivan* candidatul național în cercul Dobrei și-a ținut aci vorbirea s'a de program. *Di Ivan* a plecat dela Sibiiu însoțit de poetul Goga și de redactorul nostru *di G. Stoica*. Adunarea a avut loc la două ceasuri după amiază, în curtea vechiului castel al familiei Bánffy, astăzi proprietatea băncii locale „Progresul”, în fața unui public numeros venit din toate părțile.

Intre cei de față am băgat de seamă pe părintele Zevedeu Murășanu, protopopul Iliei, cu Doamna, părintele protopop George Oprea, Dr. Ștefan Rozvan și Dr. Ion Maior, advocați, protopopii Iosif Morariu din Dobra; Dr. Ioan Dobre, Deva; preoții: Octavian Albaniu, Bărești; Traian Motora, Vorța; Miron Oprean, Gothatea; Ioanichie Oprean, Boz; Iosif Oprean, Târnovița; Serafim Olariu, Branișca; Emanuel Șuiagă, Lăpușnic; Laurențiu Curea, Deva; Avram Barbu, Gurasada; Ilarie Sârb, Roșcani; învățătorii: Petru Iucican, Brâznic; Cornel Mircea, Ilia; Nicolae Paraschiv, Valea-lungă; Ioan Borcea, Săcămaș; Ioan Dan, Boz; Drăgan Mariș, Sârbi. Fruntașii din Ilia: Petru Stefanică, cand. de adv., Dumitru Datea, proprietar; Nicolae Oprean, func.; Ioan Andraș. Proprietarii: Iosif Dimperiu, Ioan Colibaș, Ludvig Jurca, Iuliu Orbonaș, George Cărbăș, contabil; Iuliu Nandia, not. în penz. Herbal Nicolae, N. Odor, Babeș și Fulea, contabili; Nicolae Ardelean, Dămian Muntean, prop. Săcămaș; Pavel Goțiu, George Oprean, Teodor Josan, Raba Aron, Farău Ioanichie prop. Brâznic; Nicolae Juga, inv. penz., Ioan Juga, prop.; Iosif Pârvu, inv. în penz.; Aron Gostae, Nicolae Gostae, propr. Lăpușnic; Aron Ungur, Miron Urșă, propr. Târnovița; Ardelean Lazar, Petru Crișan, Avram Olariu, propr. Murăș-Breteu; Ioan Cornăzan, Dumitru Nicula, Ioachim That, Io-

nichiu Olariu, Uleș și Isteriu Toader, prop. Gothatea.

Din partea autorităților a fost fibirăul Fina, cu ceata nelipsită de sulite jandarmărești.

Adunarea a fost deschisă de însuflețitul luptător Dr. Ștefan Rozvan, care în câteva cuvinte bine simțite arăta scopul întrunirii și propune ca președinte pe părintele protopop Zevedeu Murășanu. Cei de față primesc cu aplauze aceasta nemerită propunere și părintele Murășanu își ocupă locul, dând cuvânt primului vorbitor, dlui Nicolae Ivan, candidat de deputat.

Iată ce a spus vorbitorul:

Onorați alegători!

Iubiți frați!

Dumineca trecută — am desfășurat steagul partidului nostru național în centrul cercului de alegere în frunțașă comună *Dobra*, însoțit de cei mai de seamă bărbați ai vieții noastre publice, însoțit de intelectualii și prietenii din Ilia — și însoțit de harnicul și neînfrântul luptător Dr. Aurel Vlad, fost deputat al acestui cerc, iar azi *am venit* în acest centru însemnat, centru în dezvoltare, centru cu popor și frunțași aleși, cari toți sunt pătrunși de sfîntenia cauzei care o reprezintă partidul nostru național în viața de stat — centru încunjurat de sate în care sufletul țărânului este mai curat, inima mai deschisă și mai fără prihană.

Credeul meu politic mărturisit la *Dobra* — vă este în parte mare cunoscut este binele și progresul nostru moral și material și lupta cea mai hotărâtă pentru a-l ajunge pe căi legale, precum și votul universal.

Nu vreau astăzi să fac repetiri, pentru că nu este vreme de spor de vorbe, ci este sosit timpul să trecem la faptele cari trebuie să le săvârșim în viața publică pentru a afla calea, care are să ducă la mântuirea statului din ghiarele pieririi.

optsprezece ani încoace și cu *Ducuța*.

Când bea omul la Paști un pahar cu rachiu, nu-l bea doar, că i-a venit să-l bea, și chiar lui badea Toader nici că-i trebuia, dar paharul ăsta are darul de a-ți aduce aminte de toate vremurile, când și unde l-ai băut și ce era pe atunci. Așa și bietul bătrân nici n'a dus paharul la gură, când s'a văzut d'odată mai tinăr cu douăzeci și cinci de ani în brațe cu Sanda lui cea dragă și-și aducea aminte ca acum de vorbele ei: „Nu-ți calc cuvântul, dragă Toadere, că și mama asculta de tata, când îi făcea numai un semn din ochi”.

Și azi?..

Bătrânul bău rachiul și scutură din cap: „Auzi tu scorpia, ce să-mi grăiască! Mă! Când vrei să faci o treabă de Doamne-ajută, închide muieră-n pivniță și dă-i drumul numai după-ce ai isprăvit-o, altcum să ști, că neme-rești ca Irimie cu oiștea în gard!”

Dela o vreme-l apucă uritul și-a trebuit să iasă la poartă pe prispă. Și nu știu de ce-l duria la inimă, când vedea, că toată vecinătatea

Voiu face înainte de toate ca preot o excursiune istorică mai ales că acum intrăm în săptămâna patimilor.

Suferințele noastre.

Aș vrea eu însă să știu când n'a fost pentru noi Români din această țeară săptămâna patimilor?

Căci doar întreaga noastră viață națională și politică este un șir neîntrerupt de patimi — și unicul nostru noroc a fost că am știut suferi — întocmai cum a suferit Mântuitorul Isus. Părinții noștri de veacuri se uită cu capetele plecate la un mormânt unde țera îngropată fericirea lor, averea lor, munca lor, cultura lor, libertatea lor, neatârarea lor.

Deasupra mormântului era așezată o lespede mare de peatră, și nu era putere omească să dea peatra înlături.

Astfel sute de ani a stat peatra nemișcată — căci străjarii aveau grije ca să nu se apropie nimenea de ea să o ridice.

În anul mântuirii popoarelor de sub robia seculară, pururea cu evlavie pomeniții mari bărbați ai neamului nostru în frunte cu Mitropolitul Șaguna, s'au apropiat de mormântul pecetluit, au ridicat peatra au dat străjarii înlăturii și poporul nostru ținut în întunecare a văzut *lumină*.

La razele acelei lumini am început a ne încălzi, sufletele noastre amorțite, care părea că au înviat.

Legi bune și legi rele.

S'au făcut și în țara noastră unele legi bune, legi potrivite trebuințelor popoarelor, între altele legea școalelor ca să învețe toți carte, și legea despre egala îndreptățire, ca să fim toți unii ca alții. Dar legea școalelor s'a schimbat înspre rău, iar legea despre aceea ca să fim toți unii ca alții deopotrivă la sarcini ca și la drepturi, a rămas pe hârtie — stăpânirea nu o a dus la îndeplinire nici odată. — Avem în țara întreagă o sumedenie de comitate, și în fruntea lor azi nu este nici un fișpan român, — în întreagă țara avem numai un vicișpan român — încolo tot de alte neamuri.

Și noi avem învățați.

Ni se va zice, că noi nu avem oameni învățați! Aceasta este un neadevăr, avem destui pentru toate slujbele înalte dar nu-i pune stăpânirea, — și de aceea o mare parte a învățaților noștri au trecut granița în țara românească, acolo unii sunt medici, alții profesori, alții ingineri — căci aici n'au putut

să întorcea dela biserică, numai „Scorpia” cu fata lui nu mai avea chip să vie.

Dar când într'un târziu a dat cu ochii de ele, putea-mi-ați spune, de ce-l prinsese oare duioșia și de ce i-să părea, că vin prea încet spre casă?..

Atâtă fericire avea și badea Toader: pe bătrîna cu răutatea ei și bobocelul ăla de față, care-l întinerea, când să uita la dânsă. Și acum că-s sărbătorile sfintelor Paști, ar vrea să le aibă tot lângă el, să nu le ducă dorul!

Mangra cătană.

Un țigan cu numele Mangra se întor-se din cătane. „Mă Mangro!” îl întrebă un fecior de lele, „avut-ai tu stele la cătane, mă?”

— „N'am avut! răspunse faraonul de Mangra, că a fost tot nor!”

— „Dar în bătaie fost-ai păduchiosule?”

— „Tot în bătaie am stat românico, că mă ținea un hoț de căprar tot în snopeli!”

— „Eu zic în foc, ciroidule, în foc!”

În foc n'am fost, mânca-te-aș, că n'am încăput de oale!

Eu nu-mi bag în casă pui de năpărcă! Cine știe când oi muri și dacă am dus-o până aci în pace, vreau s'o duc și de aci-neolo și când n'oi mai putea și voi zice ginere-meu: măi băete, nu mai pot, ține-mă tu, el să zică: tată, răzămă-te de mine.

Uite tu la Bucuru Popii; câte nu mi-a făcut omu ăsta, că n'am nici în clin nici în mănecă cu el, și...

„Ta-a-a-ci, vai de mine, să nu te auz de slugoiul ăla, că mă faci de nu-mi-e hăznă de sfintele sărbători! De fătărăul ăla, care scarse ca muierăle și-i dă fetele foc la caier în șezătoare! Mai bine-i tai gâtul pe tăietor, decât s'o știu legată de el!”

Se supărase bătrâna, de nu-i mai tre-măia nici mănecă; a trântit ușa după ea și-a plecat la biserică.

Badea Toader a rămas acasă, era și el cam năcăjit, dar cu tot năcăzul, nu s'a îndurat să nu bea un pahar de rachiu cald cu zahăr și cu scortșoară ce-l închina în fiecare zi de două zi de Paști cu Sanda, cu bătrâna lui de vr'o douăzeci și câți-va de ani, iar de

trăi, nu i-au aplicat stăpânirea în slujbele statului.

Și părinții cari i-au dus prin școli înalte, au cheltuit cu ei averi — au rămas acasă cu ochii plini de lacrimi și cu durerea în suflet. Că pruncii lor cei mai iubiți au plecat în țară străină, căci aici n-au găsit slujbă.

Și cauza la aceasta între alte multe este și legea electorală nedreaptă din 1874 cu censul ei învechit și ruginit și cu toate chitibusurile, cari ne împedecă pe noi se intrăm în parlament.

Și ca să vedeți nedreptatea acestei legi este de ajuns să vă spun, că în cercul acesta al Dobrei cu 85 comune aproape toate românești, cu un popor de peste 60 mii suflete, dintre cari 55—58 mii români și numai 2 mii de alte neamuri în lista de alegere cele 2 mii au mai tot atâta drept cât au cele 58 de mii — adică drept de vot — la alegerea de deputat și cam așa e în toate părțile.

Noi Români suntem dați înapoi, suntem scurtați prin lege ca să nu putem ajunge ca să ne spunem vorba în sfatul țării, unde se fac legile, unde se croesc dările și se fac planurile pentru cârmuirea țării.

Unguri vechi, oameni de omenie.

Pe la 1868 erau și între maghiari oameni de stat foarte înțelepți — dar locul lor al lui Deák, Ötvös și alții l-au luat Apponyi, care și-a făcut titlul de glorie să schimbe legile cele bune și să le prefacă în legi nepotrivate, greu de suportat — greu de înțeles și păgubitoare pentru popoarele cari alcătuiesc statul.

Vă este doar cunoscut tuturor, că chiar în cercul acesta multe școli au fost închise sub cuvânt că nu sunt bune, nu sunt după lege, — dar după o vreme statul — le-a cerut pe aceste școli rele și închise de el — în chirie ca să facă școală de stat.

Unde e aici cinstea — unde e dreptatea?

Inzadar le căutăm că nu le aflăm.

Legile după un proverb românesc sunt cum le fac domni — și apoi tot domni nu se țin de ele.

Avem lege că la judecătoria și la comune, să se ia protocolul în limba română, citația să se dea în limba română, — slujbașii să se folosească de limba poporului, — tot omul să poate adresa la judecată în limba lui, și în limba lui are să se dea și judecata. Legea aceasta din 1868 art. 44 §. 7 și 8 — stă și azi — dar slujbașii nu să țin de ea.

Și noi ce am făcut! Nu ne-am împotrivit, nu ne-am răscolit, — am suferit tot cu nădejdea în D-zeu, că vor veni la cârma țării oameni mai dreپți și mai înțelepți, — cari să vor ținea de legi sfințite prin iscălitura Domnitorului.

In loc de bine, tot rău.

Dar în loc de bine trebile merg tot mai rău. Acei frați ai noștri mari, cari au cerut să se respecte legile au fost înfundați în pușcarii, iar cu pedepsele cele mari în bani, câte le-am plătit noi cărturarii neamului, am fi putut ridica cel puțin un gimnaziu pentru luminarea fiilor noștri.

Dacă cineva a intrat cumva ca prin urechile acului în vre-o slujbă a statului și mai ales pe la tren — i-s'a cerut să se lapede de numele cel cinstit al părinților săi — și să ia alt nume — cu cheltuiala de numai 5 pițule.

Această schimbare de nume nu să face nicăiri în întreaga lume, la noi să cere dela unii nenorociți ca să se lapede de numele părinților dacă vreau să o ducă în slujba statului.

Călăuza noastră.

Nu ura împotriva maghiarilor ori contra limbii statului ne întrunește aici și ne călăuzește în lucrarea noastră, ci dragostea pentru neamul nostru și pentru limba noastră românească, acea dragoste, care a intrat în oasele noastre deodată cu laptele ce l-am supt din pieptul mamelor noastre — și dacă e iertat maghiarului să-și iubească limba și legea lui, acest drept să ni-se dea voie să îl cerem și noi pentru noi, ca cei [mai vechi locuitori pe acest pământ, — scaldat cu sângele și cu lacrimile străbunilor cari l-au apărut, de tătari și de turci.

Cu tămăie și smirnă vom alerga la mormintele străbunilor noștri și le vom binecuvânta memoria și ei se vor veseli în morminte, dacă ne vor ști cetățeni harnici, treji și muncitori, cruțători și cinstiți — și că nu ne vom lăpăda de limba și legea moștenită dela ei, — și iarăș să vor scârbi și întoarce cu fața în jos, dacă vor afla că ne-am abătut dela cărările cinstei.

Poporul maghiar are aproape aceeași soartă ca și poporul nostru.

Săcuii — ori cât îi sprijinește statul — trebuie să meargă în România ca servitori, birjari și lucrători de zi, ca să și câștige pâinea de toate zilele.

Bika-groful.

Maghiarii țărani au aceleași nevoi căci în Ungaria domnia de clasă câte odată este mai pe sus chiar și ea domnia de rasă.

Să aduc un exemplu. Mai anii trecuți un Grof a fost fișpan în careva comitat și se ocupa cu prăsirea de tauri, de aceea îi și zicea poporul „Bika“ gróf.

Acesta a stăruit ca toate satele să cumpere taurii grofului. Un primar țaran — unghur s'a împotrivit, sub cuvânt că nu-i trebuie comunei taurii grofului. Dar împotrivirea nu i-a ajutat nimica. Solgăbirăul a trimis taurul pe capul primăriei, care ne având lipsă de el, l-a tăiat și carnea a împărțit-o la oameni. Pe primarul unghur l-a pârît Bika groful pentru preț la judecată și i-a vândut moșia și casa.

Cum stăm cu meseriile?

Ce-i pasă grofului dacă un țaran fie el și un unghur, ajunge cersitor. Meseriașii — unghuri ca și români aici în țara aceasta nu mai pot trăi sau apoi trăesc ca vai de capul lor!

De ce!

Noi cei din Ungaria trăim în legătură de comuniune vamală cu Austria.

În Austria sunt mii de fabrici, de postav, de pânzături, de piele, de păpuși și de tot soiul de marfă.

Fabricile sunt întemeiate de capitaliști cu averi îngrămădite — și ele pot produce mai ieftin ori ce pânzătură, postav, piele, ca și industriașul mic și aceste toate vin fără nici o vamă în Ungaria — și boltele sunt pline de pălării, de papuci și de tot felul de haine.

Bieții pantofari și croitori abia capătă lucru de cârpit — păpușii, pălăriile și hainele vin gata din Austria. Așa nu să poate desvolta la noi clasa de mijloc clasa meseriașilor iar fabricile cari încearcă la noi să facă țesături și postavuri dau faliment una după alta. Și ce credeți de ce nu să schimbă comuniunea vamală? Apoi iată de ce:

Ciocoii noștri — grofii, baronii și jidanii arândași — n'ar putea trimite grăul și boii cei grași fără vamă în Austria, ar trebui să plătească vamă pentru ei — și ei vreau să primească prețul întreg, fără detrageri, ce le pasă lor de sŭstări, de pălării, de croitori

ei și așa lucră în Viena în Paris și Berlin. Dar această pacoste a ciocoilor noștri — că răsfrânge și asupra vieții și traiului țărănilor, cunoscut fiind, că noi plătim carnea tot așa de scumpă ca și în Viena numai că vienezii mănâncă carnea cea mai bună și noi cea mai slabă. Și între unghuri sunt o mare parte cari cer ca să se șteargă comuniunea de vamă cu Austria, căci numai atunci să poate desvolta și la noi clasa meseriașilor, dacă să va pune taxă de vamă pe produsele din Austria.

Atunci iarăș va veni vremea ca țemeile să toarcă și țeasă lăna, inul și cânepa să facă haine trainice și nu niște secături din bolte ieftine, dar cari de regulă țin de Joi până mai apoi.

Banca autonomă.

Chestia aceasta e o chestie însemnată și deputații partidului nostru vor căuta să-i dea deslegare mai norocoasă în interesul tuturor cetățenilor și nunumai în interesul unei clase privilegiate de bogăteni nesațioși. În chestia băncii autonome români încă nu au luat poziție — și dacă ținem seamă că banii și acum sunt prea scumpi, desfacerea de câră banca comună și ridicarea băncii autonome ungare după părerea mea involvă o mare primejdie pentru creditul țării — și apoi noi am mai făcut niște experiențe triste cu bancnotele lui Kossuth bătrânul și nu credem că așa ușor ne vom putea hotărâ la vre-o schimbare în direcția aceasta, mai ales, că și voiața Monarhului este ca pe cum Domnitorul este unul, armata una — și banii să fi e tot una — pentru ușurarea și ieftinirea creditului și a câștigării banilor mai ieftini.

Cu introducerea băncii autonome, etalonul s'ar ridica dela 5 — la 8 și poate și 10 procente — pământul ar scădea din preț și s'ar produce o confușiune economică-financiară, care ar zdruncina țeara pe zeci de ani, și de aceea nici cercurile serioase financiare maghiare nu o țin realizabilă încă multă vreme.

O chibzuire mai bună să cere!

Trebuie să premeargă consolidarea țării în cele economice — înființarea de fabrici și ateliere industriale, ridicarea economiei de câmp și de vite din starea primitivă în care se găsește acum — și atunci — numai atunci va putea fi vorba de banca autonomă. Până atunci se va scurge multă apă pe Murăș, deoarece prea mult s'a păcătuțit contra dezvoltării acestei țări și la vindecarea ranelor învechite trebuie zeci de ani.

Dacă statul ar fi dat vite de pânzături gratuite, dacă ar fi sporit pășunile, dacă ar fi dat altoi de pomi și viță de viie gratuite, în loc să dea milioane pentru teatrele maghiare din orașele de căpetenie, azi țărăni nu ar fi siliți să ia bățul pribegiei — ar sta acasă — și ar fi mulțămiiți cu soartea lor. Mâne poimâne, n'are cine să semene și ar pământul, n'are cine să poarte pușca ca să apare patria.

Azi pleacă cei mai de seamă bărbați în floarea vieții, — pentru că i'a copleșit mizeria, i-au îngrămădit datorile și n'au nici o nădejde de un traiu mai cinstit, oricât ar fi de dornici după muncă.

Și orbi trebuie să fie ceice nu văd, și aceste stări duc țeara la perire, — orbi ei nu văd că valurile nemulțămirei cresc ca valurile unei mări răscolite de vijelii.

Să avem nădejde!

Și noi Români, noi conducătorii țării și poporul avem grea sarcină de a vă mulțămiiți, — de a vă spune să fiți cu noi mai bune pentru viitor, căci chiar și maghiarii sunt încă destui bărbați cari văd p-

vârnișul pe care a apucat țara din cauza stăpânirilor de pân' aci și cari vreau să se îndrepte lucrurile spre bine, mai ales, că toți știu, că talpa țării sunt țărani, cari o apără, cari lucră pământul, și cari merită o soartă mai bună ca și aceia de care au fost părtași pân' acum.

Adevărata durere pentru binele poporului a scris-o pe steagul său partidul nostru național român, al cărui ostaș credincios sunt și eu — și de aceea când viu în mijlocul vostru fraților, viu ca la frații mei, ca la aceia, cu cari suntem legați prin legătura sfântă de limbă, de sânge, de neam și de lege — și Vă rog să îmi dați tot sprijinul, ca să ajung în statul țării, unde numai pentru binele și înaintarea Voastră și a noastră a tuturor voi lucra — cunoscând durerile și năcazurile voastre.

Și dacă Dzeu va voi ca să ajungem zina cea mare a biruinței, — mândria, cinstea a voastră va fi a acelora, cari ați stat în jurul steagului nostru și recunoștința unui neam întreg vă va împodobi fruntea cu cununa cea mai frumoasă, recunoștința și stima neamului întreg.

Nu ambiția deșartă, și mărirea trecătoare mă îndeamnă la pasul ce îl fac — ci dorul de a lucra pentru poporul nostru și patria noastră — și de a sluji interesele după cea mai curată știință și cunoștință.

La revedere deci fraților, la locul de muncă. Nădăjduesc, că nu se va găsi unul care să nu vrea să iee parte din cinstea ce ne așteaptă și nici unul nu va vrea să poarte pe fruntea sa pecetea rușinei, pecetea lașității și pecetea hulii meritate.

Cuvintele acestea le adresez mai ales fraților mei conslujitori la acelaș altar al Domnului — ca Dzeu să-i lumineze și pe cei înfricați să-i întărească să nu cadă în păcatul în care a căzut Iuda, când a vândut pe învățătorul lui.

Vorbirea părintelui Ivan a fost primită cu strigăte furtunoase de: Să trăiască! Pe când vorbeau au sosit o mulțime de trăsuri împodobite cu verdeață, care aduceau pe fruntașii dela Dobra.

Poetul Goga ia cuvântul.

După părintele Ivan a luat cuvântul învățătorul durerilor noastre, poetul Goga, care va glasul lui măestru a farmecat pe toți cei de față. Aproape un ceas dl Goga a descântat stările rele din țara asta, necunoscute de țărani noștri, dar simțite de ei săracii, căci îi vedeai cum cască ochii, mirați de vorbele oratorului. Din când în când, nemai putând să suporte durerea inimii îi auzeai izbucnind: „Așa-i Domnule, Dzeu să-ți de-a sănătate! Ai, că bine le spui! Așa așa, uite că tocmai mie mi s'a întâmplat! Și multe alte spuneau bieții oameni, care ar fi dorit parcă să stea de vorbă cu cel ce grăia, și-apoi să-l asalte iară.

Vorbitorul a început cu dările. Și Doamne multă nedreptate se face în țara asta cu dările. Cel sărac e încărcat de dări, pe când bogatul fluiere. Țăranul plătește pentru un jugăr de pământ 18 coroane dare, pe când groful care e în brazdă cu el plătește pentru acelaș loc numai 72 de fileri. Grofii și-au rădărea lor de lux și-au pus pe capul să-l dărească darea la cap. Tot ei plătesc pentru un castel întreg mai puțină dare de casă, decât un biet muncitor care are și el acolea o odăiță cu chirie. Și câte altele. Pentru îndreptarea lucrurilor să cere ca noi să alegem deputați, cari fac legile, din oamenii noștri, care sunt aproape de noi și ne cunosc durerile și năcazurile. Să nu ne vindem sufletul

lui Iuda, să nu să vândă românul pe cinci zloți, atunci când un porc de Crăciun se vinde mai scump a zis poetul și lumea a înțeles ce a vrut să zică cu vorba asta.

Vorbele spuse cu mult meșteșug de dl Goga au pătruns în inima țaranului, care a știut să-l răsplătească cu strigăte pline de demnitate. Un preot bătrîn, care ascultase mut a răsunat odată zdravăn la sfârșit spunându-și la cei din jur părerea: Are o gură ca briciul! a zis bătrînul frecându-se pe frunte.

Vorbirea dlui Dr. Victor Bontescu.

După dl Goga a luat cuvântul distinsul luptător dl Dr. Victor Bontescu, avocat în Hațeg. Dl Bontescu e cunoscut în tot locul ca un orator de seamă. Când vorbește popoului însă, laudele ce i-s'au adus dlui Bontescu au fost totdeauna prea mici. Ca unul care are zilnic legături cu țaranul nostru, a ajuns să-i cunoască tot sufletul și știe să rămână alături de priceperea lui, când stă de vorbă cu dânsul. De aceea înflăcăratul luptător dela Hațeg e ascultat aproape cu evlavie de popor, ori decâte ori își ridică glasul. Ca și în alte locuri, așa și la Ilia, dl Bontescu a fost la înălțimea chemării sale. În vorbirea s'a ne-a arătat și dânsul relele de care bântuie țara și luptele ce trebuie să le purtăm, pentru a o scăpa de supt ghiarele unor grofi nesățioși și a o pune pe ogașia înaintării economice și culturale.

Oratorul a fost mereu întrerupt de strigătele de: să trăiască ale mulțimei, iar la sfârșit lumea și-a arătat mulțumirea făcându-i frumoase ovații.

Vorbirea părintelui Murășanu.

De încheiere a ținut un strâșnic discurs protopopul Iliei, părintele Zevedei Murășanu. D-sa a spus adevărul pe față. „Știu și grofii, că ce fac, nu fac bine — a zis dânsul. — „Știe și guvernul că treburile stau rău în țara asta și însuși reprezentantul de față al autorităților are cunoștință, că tot ce s'a vorbit aci e numai adevăr, — a zis părintele Murășanu fibraului Fina, care zimbă, cași când ar fi vrut să spună: Desigur că-i așa, dar noi trebuie să facem altcum.

Vorbitorul a pus apoi la inimă celor de față curățenia sfintei noastre cauze, pentru care trebuie cu toții să luptăm. Să nu ne lăsăm amăgiți de agenții lui Iuda, care ne sparg rândurile și ne face să întârziăm în așteptările noastre, pe care tot trebuie să le ajungem odată.

În felul acesta a luat sfârșit frumoasa adunare dela Ilia Murășană, un frumușel cuib românesc altădată, care însă începe a deveni tot mai mult un fel de vază ungurească în mijlocul unei întinderi mari de români.

Insufletitul luptător național dl Dr. Ștefan Rozvan, ne-a oferit în urmă o mică gustare în frumoasa sa grădină, unde podoaba florilor ne-a tradat sufletul bun și curat de adevărată românească, al doamnei casei.

Am plecat dela Ilia, ducând cu noi amintiri bogate, atât despre încrederea neșovăitoare a popoului în luptele noastre, cât și despre bărbăția și dragostea de luptă a fruntașilor din aceste părți, care la cel mai mic semn de alarmă, aleargă cu grabă la locul de chemare.

O greșală.

În numărul trecut — am arătat din greșeală că preotului din Lăpușnic i-ar fi închis țărani biserica. Preotul din Lăpușnic, după-cum am băgat de seamă este un du-

hovnic cum să cade, care îngrijește de sufletul credincioșilor săi.

Cel cu pricina este popă din Lăpușul-de-sus, care nu și-a arătat prea sfințitul său nas pela adunările noastre populare. Îi frică se vede, că i-a rămas papricaș unguresc pe barbă și s'ar putea băga de seamă.

Di Vaida candidat și la Șomcuta.

La 25 Aprile s'a ținut în Șomcuta-mare adunarea de candidare.

Sâmbătă seara s'a făcut o primire impunătoare în comuna Nyireșul-mare venerabilului președinte Gheorge Pop de Băsești, care a fost salutat de țaranul Vasiliu Butean și întâmpinat de popor cu flori. Cortegiul a intrat între aclamări triumfale în Șomcuta-mare. În conferință dl Gheorge Pop de Băsești propune candidatura d-rului Alexandru Vaida Voevod.

La amiazi s'a ținut întrunirea de candidare. Președinte al adunării a fost ales Nicolae Nyilvan. Dl George Pop de Băsești ia cuvântul între aclamări, cari nu voesc să contenească și recomandă adunării candidarea d-rului Alexandru Vaida Voevod. Adunarea primește și face ovații d-lui Vaida. Dr. Vaida ia cuvântul și desfășură programul partidului național, arătând că acest program se află în congruență cu interesele tronului precum și cu interesele popoarelor țării. Mai vorbesc părintele Lucaciu și Dr. T. Mihali. Mulțimea îi ascultă ca fermecată. Adunarea se încheie cu jurințe de solidaritate în luptă energetică. Isbânda e sigură.

Adunarea dela Cacova.

Adunarea populară, care a fost convocată și ținută în Cacova la 25 Aprile a avut o frumoasă reușită. Președintele adunării, protopopul Al. Popovici, în cuvântarea de deschidere a spus că va trebui să se spele de pe cercul acesta pata dela cea din urmă alegere. Au vorbit după aceea Dr. P. Corneanu, Dr. I. Nedeleu, care a fost proclamat cu unanimitate de candidat național român, și Dr. M. Groșianu.

A fost foarte multă lume. Preoțimea și învățătorimea, care în vremea din urmă era cam retrasă, zăpăcită fiind de făgăduielile fără rost ale lui Șeghescu, a părăsit pe dascălul linge-blide, care nu știe românește pe Șeghescu, și au trecut cu toții în tabăra noastră.

Părintele Lucaciu în cerc.

Părintele Vasile Lucaciu, candidatul cercului Beiuș va pleca a treia zi de Paști prin cerc, pentru a-și desfășura programul său de muncă. În tot locul părintele Lucaciu e așteptat cu multă însuflețire.

Vințul de jos pentru dl Maniu.

Insufletitul nostru luptător dl Dr. Iuliu Maniu a fost chemat de o deputațiune de peste o sută de oameni să se arate în cercul Vințului, care îi încredințează din nou mandatul de deputat.

La 22 Aprilie a sosit la Blaj o mare mulțime de alegători veniți să îmбие mandatul din nou iubitelui lor reprezentant. În fruntea celor sosiți era venerabilul preot cu plete cărunte Nicolae Maniu din Vinț.

Bătrânul duhovnic, care are etatea de 80 de ani a venit și de data asta în dragostea lui neșarmurită de neam, pentru a chema la muncă pe acela, care a lucrat și în trecut și va lucra și în viitor pentru desrobirea neamului nostru românesc.

A vorbit frumos canonicul Dr. I. Marcu,

bineventând pe deputați și arătând meritele fostului deputat.

Cel din urmă a luat cuvântul dl Maniu, care a fost primit cu tunete de aplauze. Dsa a spus, că primește candidatura, și va lupta întreaga lui viață pentru izbânda steagului nostru, știind bine, că dreptatea e pe partea noastră.

În curând dl Maniu va pleca în cerc.

Mișcarea în părțile Orăștiei.

În părțile Orăștiei se simte de pe acum o mare căldură, pentru candidatul partidului național Dr. Aurel Vlad. La 23 Aprilie a fost în Orăștie o adunare populară, la care a luat parte un public foarte numeros. Președintele adunării dl Ion Lăpădat arătând scopul care ia întrunit laolaltă a făcut propunerea să se trimeată la dl Vlad o deputațiune, care să-l roage a primi din nou candidatura în cercul Orăștiei. Deputațiunea în frunte cu avocatul Luca Papiu și cu țărănul fruntaș din Bintinți Vlaicu s'au și dus la dl Vlad, pe care l'au invitat la adunare.

Neînfrântul luptător care a fost primit cu puternice strigăte de să trăiască, a ținut o scurtă vorbire, mulțămind poporului pentru încrederea, ce i-o arată.

În urmă s'a împărțit o scrisoare către toți alegătorii din acest cerc, iscălită de o mulțime de frunțiși, între care Dr. Ioan Mihu, un mare binefăcător al nostru și alții.

Cu prilejul acesta sașii din Orăștie au ținut de cuviință să se obrăznicească fiindu-le teamă, că Românii o să le mănânce din colivă.

De, ce să zicem? Aci numai hărnicia omului ajută! E totuș un semn rău din partea Sașilor, că întind mână de ajutor ungarilor, care le sunt cu mult mai primejdioși decât noi. Aducă-și numai aminte Sașii de amenințarea gazetelor ungurești, care ziceau vorbind de orașul săsesc Sibiiu: O să purtăm noi de grije, ca Hermannstadtul săsesc să nu mai fie nici Hermannstadt, nici Sibiiu valah, ci Nagyszeben unguresc! (Jidovesc poate N. R.)

Dl Vasile Goldiș în Cicir.

Dumineca trecută candidatul Radnei, Dl Vasile Goldiș a petrecut-o în Cicir, între alegătorii săi. Aci dimineața a fost la biserică, unde însuflețitul luptător a zis Tatăl nostru și Credeul. Pe urmă însoțit de preotul C. Mihulin, învățătorul Aurel Drăgan și bunul român Dimitrie Blaj s'a dus pe la fiecare alegător acasă. În tot locul a fost primit cu multă dragoste de țărânii noștrii. Numai judele comunal a plecat de acasă, de a crepat obrazul neveste-si de rușine.

După amiază tot satul cu mic cu mare s'a strins pentru a asculta cuvântul dlui Goldiș. Au venit poporenii și din satul vecin Mândruloc, în frunte cu preotul Iancu Ștefănuș, învățătorii Cristea și Colțău și bravul român Alexandru Borgan. Au mai fost de față preoții Felnecan și Manoilă din Soboteli.

Dl Goldiș a vorbit aproape două ceasuri, arătând poporului minciunile, cu care vreau să-l ademenească dușmanii noștrii. În deosebi harnicul fruntaș a vorbit de ticăloșia judeului comunal Gurban (gârbovil'ar ielele să-l gârbovească!), care în prostia lui a spus alegătorilor să ție cu unгурul Tagány, pentru că stăpânii românilor sunt unгурii, (auzi prostii boacăne!) și așa românii trebuie să voteze cu unгурii (Ptiu! bată-te Dzeu, de nesocotit!).

Dl Goldiș a spus, că toate năzbătiele ăstea ale rătăcitului de primar sunt prostii și că Românul ca și Unгурul trebuie să fie socotit deopotrivă cu toate neamurile. A mai vorbit de votul universal, pe care nu-l vreau grofii

unguri, pentru că li-e frică, că scapă ciolanul din ghiară.

Tot aci a luat cuvântul și părintele Ștefănuș, harnicul preot din Mândruloc, care când e vorba de drepturile noastre nu s'a gândit întâi la congruă, ci s'a pus să-și spuie și dânsul păsul, așa cum să cade unui luminător al poporului.

Scrisoare către alegători.

Partidul național român adresează tuturor alegătorilor noștri o scrisoare (manifest electoral) în care le arată păsurile noastre și ce trebuie să facem în fața luptelor, ce ne așteaptă.

Scrisoarea aceasta o vom publica și noi în numărul viitor, acum neavând loc destul.

Trădători de neam.

Ni-se scrie din Sărmașul-mic de pe câmpie următoarele: „Trădătorii de neam și oamenii rătăciți încep din nou a-și da pe față ticăloșia. Fibirăul din Sărmașul-mare a chemat la școala statului pe membrii deregători ai comunelor din pricina alegerilor. Au venit din Bolda judele comunal român și din Sărmașul-mic tot judele comunal și un alt membru.

Eu știind pentru ce-i chiamă le-am spus și ei mi-au răspuns, că la porunca fibirăului trebuie să meargă. Membrului încă i-am spus: Dumneata sezi acasă, căci doar ești proprietar, ori ți-e dor de tocană? De ți-e dor, i-ți vei căpăta partea când vei merge la Cojoena! Și așa de-abia l'am putut face să se întoarcă înapoi. Zic: du-te și-ți vezi de treabă, și de mergi la Cojoena votează pentru candidatul român, nu-ți vinde neamul. Dar și abonații din comuna aceea sunt de vină, că nu spun membrilor cum să luptă ai noștrii pentru a câștiga drepturi egale la toate popoarele. Sătenii încă sunt de vină, pentru-că deși știu carte, nu toți cred foilor, sunt mulți și proști și neștiutori de carte și așa rămân — vorba românului — fără carte, fără parte.

Sâmbătă, când am căpătat foaia m'am dus și la membru de care vă vorbesc să i-o cetesc să audă, dar n'a vrut judele comunal Grigorie Mița, fost curator. Toader Rafiu.

Și lucrurile acestea slabe se întâmplă în părți curat românești. Ce să mai zici atunci de bieții români nenorociți, care trăiesc amestecați cu alte neamuri?

După Mangra vin corbii la stârv.

Hoitul politic al vicarului Mangra atrage o mulțime de corbi rămnicioși. Avocatul din Ceica Dr. Jacob, care în curând să va numi Jakab și medicul cu doi bani în trei pungi Dr. Comșa din Sâmbocial și-au vârît nasul în stârvul popii dela Orade.

La Vinful de sus doi cinstiți preoți dornici de papricăș s'au pus în slujba guvernului. Chiaunii aceștia sunt Ion Pop și gine-rele său Mihail Ștefan din Murăș-Decea, care a și vorbit alegătorilor, indemnându-i să țină cu dușmanii noștrii, oprili-s'ar prescura în gât la amândoi!

Săptămâna politică. Conte Apponyi bătut măr.

Săptămâna patimilor a fost nenorocoasă pentru groful Apponyi, cel care ne-ar sorbi într'o lingură de apă, dacă i-ar da mâna. Groful a pățimit-o rău de tot la Timișoara, unde voia să îmbete lumea cu prostii grofești.

Iată ce se povestește despre pățania grofului — congruă:

Duminecă seara contele Apponyi a sosit la Timișoara însoțit de foștii deputați Kossut-

hiști: Hody Gyula, Baross János și Steiner Ferencz. Aci voia să-și țină vorbirea sa de program. La gară îl aștepta trăsura de gală a episcopului catolic Osernoch, vr'o doi trei părtași de-ai lui, cinci-șase polițiști și o mie de socialiști. Socialiștii (adecă aceia, care cer votul obștese) au venit în gară tocmai în clipa sosirii trenului, pentru a nu da nimic de bănuț.

Șeful gării, când i-a văzut s'a speriat, pentru că și-a închipuit îndată ce vreau socialiștii. Așa a pus altă trăsura în dos, pentru că îndată ce va sosi trenul cu groful și cu suita lui să-l facă repede scăpat din gară. Planul însă n'a izbutit pe deplin. Cum a sosit trenul, groful și cu cei trei însoțitori ai lui s'au urcat în birjă. Dar nu s'au așezat bine la loc și o ploaie de bolovani și de ouă clocite a început a cădea asupra lor. Cocișului i-au spart capul, cu toate astea a dat bice zdravene cailor și usc'o băiete. Groful a fost lovit de câțiva bolovani. Un ou clocit l'a izbit în obraz. Însoțitorii lui încă au fost loviți. Dintre ei mai rău a fost rănit Steiner Ferencz, care s'a pus să apere pe grof cu corpul lui, așa încât toți bolovani mai mult pe el îl znopiau.

Noroc că cocișul nu și-a pierdut cum-pătul și a spălat repede putina, altcum lumea ațâțată tot zdrențe ar fi făcut din grof.

În galopul cailor au luat-o spre locuința episcopului Cernoch. Aci încă n'au avut pace, căci socialiștii au spart toate fcreștile palatului episcopal. Numai târziu s'a trezit și poliția și a venit călări să împiedece bombardarea. Cu mare greutate a putut împrăștia mulțimea punând astfel capăt revoltei.

Palatul episcopesc a fost închis de toate părțile cu polițiști, pentru că se temea să nu fie atacat noaptea.

Știu că groful n'o fi avut în sara aceea nici o poftă de mâncare. Dar cel puțin o fi băgat în cap, că drepturile poporului nu pot fi călcate în picioare, așa cum a făcut el și cu ceata lui de ciomăgași politici cât a stat la putere.

Vărsări de sânge în Bihor.

Lupta între cele două partide mai mari, între partidul lui Kossuth și partidul guvernamental al muncii să dă pe moarte și pe viață. Când a fost vorba ca în țara asta să se aprinză făclia unei credințe oarecare, ațâțătorii s'au folosit întotdeauna de Bihor, ca de un ținut cu populațiune săracă și ușor de întăritat. Așa a fost la 1904, când Kossuth voia să aducă asupra țării credeul său. Atunci s'au omorât vr'o patruzeci de oameni în comuna Aleșd, care nu voia să părăsiască pe liberalii vechi. Mai târziu au prins credința lui Kossuth, oamenii fiind săraci, lipiți pământului, și astfel lesne crezători acelora ce le făgăduiau marea cu sarea. Astăzi Bihorul e din nou un câmp de luptă. Guvernul vrea să răstoarne aci pe kossuthiștii, care s'au înfipt în Bihor, ca căpușa'n oaie.

În Dumineca tecută candidatul guvernului Dr. Markus a voit să-și ție vorbirea de program în comuna Suplac. Locuitorii comunei în parte mare unгурii i-au spus, că nu le trebuie. Markus însă n'a înțeles, ci s'a dus cu jandarmi și cu solgăbirăul la casa comunală, pentru a vorbi. Aci un țărăn a aruncat cu o peatră și a spart capul unui jandarm. Aceștia au dat foc și un flăcău țărăn Bălinț Săndor a fost lovit în piept. Glonțul i-a ieșit prin spate, rănind încă un țărăn. Ticăloșia asta a fost pusă la cale de kossuthiși.

Lupi în piele de oaie.

Guvernul ăsta de când a venit la putere ce-i drept, că s'a arătat mai pacinic, ca vi-forul coaliționist de vecinică pomenire. Ce

toate astea să pare a fi numai un lup îmbrăcat în piele de oaie. Așa să vede din toate apucăturile lui. Dumineca trecută ministrul învătământului Conte Zichy Iános și-a ținut vorbirea de program în orașul Eger din nordul Ungariei. Aci a vorbit și de noi. A zis că vrea să ne împace, să ne dea deregători și fibiră mai cum să cade, și așa încetul cu încetul să ne dedăm cu ungerii până când vom ajunge să fim un trup și un suflet. Ba nu zău, chiar așa aveți de gând Domnilor Miniștrii? Atunci vă puteți pune pofta în cui, pentru că dracul a mai văzut opinci cu pinteni! Și nouă ni-s dragi opincile noastre românești, mai mult decât toate cizmele ungeresti să fie numai crețuri și bizețuri.

Din România. Grațierea răzvrătiților din 1907.

Sfintele sărbători din anul acesta ale Paștilor au avut darul să aducă o nespusă bucurie mai multor răzvrătiți din primăvara anului 1907, care au umplut săracii ocene. Să știe că peste Țara Românească dăduse o mare nenorocire în primăvara acestui an. Țărani nemulțumiți cu purtarea boierilor moșieri s'au răzvrătit și au început a prăda și a arde avutul boierilor. Tunurile și focul de arme însă i-au amuțit pe mulți și s'a făcut liniște.

Mulți dintre cei răzvrătiți, în parte mare soldați care n'au vrut să tragă în frații lor au fost dați judecății și băgați la ocnă.

Comercianții din România și-au adus aminte de acești nenorociți și au înaintat M. Sale Regelui Carol o rugare de iertare. Regele, în bunătatea inimii sale a ascultat de glasul negustorilor și a slobozit din ocnă pe cei ajunși acolo, nu din vina lor, ci din cauza înouibării în frumoasa țară Românească a unor moravuri urâte aduse acolo de alții.

Sfintele Paști le-a adus bucurie și lor, ca la toată lumea.

Din țări străine.

Inghețuri în America.

O telegramă din New-York în America și spune, că în câte-va provincii din America și anume în Albania, Georgia și Florida au venit niște inghețuri atât de mari, încât au pustiit toate sămănăturile. Frigul e ca în puterea ernei. Lumea să teme de o foamete grozavă.

Răscoala în Albania.

Răscoala Albanezilor din Turcia n'a putut fi potolită. Dimpotrivă ea să lățește tot mai mult. În săptămâna aceasta a avut loc o încercare între trupele turcești și arnăuții resculați la Stimlia. Arnăuții au suferit pierderi mari. Dintre soldați au fost trei morți și un ofițer și zece soldați răniți greu.

La Ghilan sunt gata de luptă 3000 de arnăuți, la Drenița 2 mii, la Liplian 4 mii, la Podrima 5000, la Prizrend și Podgori 3000, la Laplieselo 6000, la Ljuma 6000 și la Ostrop 2000 de arnăuți. Guvernul otoman a concentrat în Albania până acum 52 batalioane cu 16 baterii. Rezerviștii din Salonic au fost chemați sub arme.

3000 de albanezi au ocupat trecerea dela Katsanik împiedecând astfel mersul trenurilor. Torghut Schefket pașa care n'a ținut să ocupe această pozițiune însemnată a trimis 4 batalioane pentru eucerirea ei.

Să crede că Torghut Schefket pașa comandantul trupelor turcești, va fi înlocuit cu Djavid-pașa.

Cele mai nouă știri spun că arnăuții au oprit un tren și nu l'au lăsat să plece mai departe până ce s'au încredințat că nu conține nici trupe nici munițiuni. Trecerea dela Katsanik e ocupată de 10 mii de arnăuți. Ei sunt conduși de Hassan Aga, Hussein Aga, Zadik Alar, Sulejman Botoma, Iza Boletuma și Emin Bathlavin.

Din Salonic vine știrea, că la Vrelo Cernolievo s'a dat o luptă crâncenă între turci și arnăuți. Turcii aveau 15 batalioane 10 tunuri și opt mașini de pușcat. Cu toate astea ei au fost respinși după o bătaie crâncenă de 10 ceasuri. Perderile sunt mari și de o parte și de alta.

Alegeri sângeroase în Franța.

În săptămâna aceasta s'au făcut alegerile de deputați pentru dieta Franței. Poporul a ieșit și de data asta învingător. Dealtcum grofii francezi de multă vreme nu mai au în țară nici o putere. Acolo poporul conduce trebile țării. Un om din popor e ales de cap al țării, care are aceeaș putere, pe care o are la noi. Impăratul

Alegerile în multe locuri au fost sângeroase. La o adunare din Montmartre socialiștii au tras focuri de revolver. Candidatul a fost bătut ca sacul, și rănit greu.

În Chambon a fost o adevărată răscoală în ziua alegerii. O parte mare din orașeni s'au răscolat și au pornit-o spre casa orașului, căreia i-au dat foc. Pompierii, care au venit să stângă au fost împiedecați și bătuți. Un polițist a fost omorât. Alți zece au fost bătuți de moarte.

Sfințirea episcopului Miron.

Episcopul Miron al Caransebeșului s'a înnapoiat Joi seara la Sibiu, venind dela Viena unde a fost pentru depunerea jurământului de credință înaintea M. Sale Impăratului.

Sfințirea într-un episcop să va face cu mare pompă Marți a treia zi de Paști. Actul Sfințirei îl va oficia I. P. S. S. Archiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, asistat de mai mulți preoți. Să fie într-un ceas bun!

Scrieri de Paști.

La răstignirea Domnului nostru Isus Christos.

Versuri religioase, culese de Izidor Dopp, înv. în Cristian.

Astăzi cel prea luminat
Ingerul marelui sfat
Care Christos s'au numit
Și din Iad ne-au slobozit
Sfătuind Dumnezeuirea
Să-și izbăvească zidirea
Din robia vrăsmășască
Din munca diavolească.
Dacă Adam au greșit
Domnul din Raiu l'au gonit
Călcând dzeiasca poruncă
L'au trimis în Iad la muncă
Iar când vremea a sosit
Christos în lume a venit
Și și-au ales slugi prea bune
Puindu-i mai mari pe lume
Iar când a fost mai pe urmă
Strânse toți frații împreună
Vrând cina să-o gătească,
Știind c'au să-l răstignească.
Când cina blagoslovea
Atunci Iuda să ivea

Fiind iubitoriu de bani
Grăi cătră a lui dușmani
Dați-mi treizeci de arginți
Și vi-l dau să-l răstigniți.
Dânduvi-l la arătare
Prin sâmn de o sărutare.
Atunci jidovii l'au prins
La Caiafa l'au adus
Și Caiafa l'au muștrat
Ca să-l afle vinovat
Dară vină n'au aflat.
Și l'au trimis la Pilat
Pilat dacă l'au văzut
Cătră Christos au grăit
De unde ai venit aici
De faci întră oameni prici?
Isus nimica grăind
Ci tăcea ca un miel blând,
Pilat zise cu mânie:
Dece nu-mi răspunzi tu mie?
Au nu știi, că eu sunt tare
Și putere am prea mare?
Christos răspunde plecat
Puterea Tatăl fău dat.
Atunci Pilat mult cerând
Martori mincinoși spuind
Și ne aflând vină de moarte
Pe el l'au scos la noroade.
Jidovii dac'auziră
Multă gâlceavă făcură
Strigau toți din toate gloate:
Răstignește-ni-l Pilate,
Că de nu-l vei răstigni
Prețin cesarului nu-i fi.
Pilat pe mâni s'au spălat,
De Christos s'au lepădat,
Vrând neîngăduirea
Vrând să nu-și strice mărirea,
Pe Christos l'au judecat
Ca pe un om vinovat.
La moartea crucii l'au dat.
Jidovii dacă-l luară
Toți în obraz îl scuișpară
Pălmi peste obraz iau dat
De haine l'au desbrăcat
Trestie 'n mână i-au dat
Cu spini l'au încununat
Si-n umeri cruce i-au pus
Sus la Golgota l'au dus.
Sus pe cruce l'au întins
Piroane 'n mâni i-au pătruns
Fiere de mâncat i-au dat
Cu oșat l'au adăpat.
Cu sulifa l'au împuns
Sânge și apă au curs
Prorocia sau plinit
Jidovii sau ostănit
Christos capul și-au plecat
Și cu glas mare au strigat.
„Părintele meu ceresc
Tie Duchu-și dăruesc“.
Când Duchul și-au dăruit
Mari minuni s'au împlinit:
Biserica s'au stricat,
Soarele c'a 'ntunecat,
Petrite s'au despicat,
Pământul s'au cutrămurat,
Luna sa 'mbrăcat în sânge,
Ingerii 'ncepură a plânge.
Christos ducându-să 'n Iad
Mâna lui Adam i-au dat
Zicând cu glas de mângâiere:
„Școală zidirea mânilor mele,
Că pentru al tău păcat
Eu mari chinuri am răbdat
Să te scot la luminare
Astăzi în ziua cea mare,
Că ingerii dăruiesc
Și oamenii prăsnuesc“.

Spre altă școală.

Mai de mult, pe vremea strămoșilor noștri, nu știa nimeni nici de școli nici de gazete, ca astăzi. Pe vremea aceea cine știa să deslege marea taină a slovelor și mai avea și darul de a cânta, era cel mai de frunte în sat, era popă și nimeni nu putea să treacă peste voia lui. Pe atunci și trăiau oamenii mai fără griji ca astăzi, cu toate că în cele mai multe părți ale țării ei erau slugile altora, — iobagi cari n'aveau decât sufletul în oase. Oamenii trăiau pe atunci în vîrsta copilăriei. Căci întocmai precum copiii, până sunt sub porunca părinților n'au griji multe, dar nici știință și putere, tot astfel înaintășii noștri nu-și băteau capul cu lucruri mari, ei erau buni bucuroși dacă-și puteau împăca năcazurile de Joi până mai apoi.

Multe lucruri bune aveau bătrânii noștri, dar și de multe lucruri bune ei n'aveau parte. Trupul și-l grijeau, dar mintea le era ca o țarină nelucrată, în care n'a pătruns nici când ferul ascuțit al plugului și în care cresc numai burueni de tot felul. Și acesta era un lucru de tot slab, căci omul nu lucra cu talantul pe care i-l'a dat Dumnezeu, ci îl îngropa în pământ, unde prindea rugină. Acesta era chiar și un păcat dintre cele mai mari pe cari le putea săvârși cineva. Căci nu numai trupul e lăsat de Dumnezeu, pentru-ca omul să-l hrănească și să-l îmbrace, ci și lumina minții, care trebuie cultivată pentru-ca cu ajutorul ei să-și înțeleagă menirea pe acest pământ și să înlăture din calea spre desăvârșire piedecile.

Dela o vreme a trecut însă această vîrstă a copilăriei și în locul vieții fără noimă a venit o vreme, în care oamenii au simțit că sunt datori a căuta să lucreze nu numai cu mâinile ci și cu capul. Atunci s'au desohis pentru doritorii de a se lumina școli, unde se învețe nu numai din graiu viu ci și din cărți, pe lângă frica lui Dumnezeu și lucruri cari să-i ușureze omului năcazurile și să-l înalțe peste ele, până la cele mai înalte și frumoase gândiri, la cari de capul lui numai cu anevoie ar ajunge. Atunci s'a născut vorba înțeleaptă a Românului că omul învățat nu vede lumea asta numai ca un singur om ci ca doi, — el are patru ochi.

Multe și minunate lucruri au învățat și oamenii noștri prin școli, mai ales aceia cari n'au căutat în ele numai înțelepciune omească ci și de cea dumnezeiască. Aceștia, având carte, au avut și parte de lucrurile cele mai frumoase pe cari le-a lăsat Dumnezeu în lume pe seama omului, ca să se desfășoare într'ânsele.

Dacă oamenii sunt astăzi așa de buni și de înțelepți precum îi vedem, asta e a se mulțami școlii, și dacă ei sunt și așa de răi, pe de altă parte, pricina e că școala încă n'a ajuns așa departe ca să facă din om adevărat fiu al lui Dumnezeu. Dar dacă vom voi, vom putea face ca ceea-ce nu suntem noi, să fie strănepoții noștri; dacă ne vom trage bine sama în fața noastră și a Celui ce ne-a făcut, vom putea croi pentru urmașii noștri o lume mai fericită.

Ceea-ce mai de mult se întâlnea rar, azi se găsește pretutindenea; odinioară era numai cine ști unde câte o școală — azi nu este sat care să nu-și aibă școala sa. Dar aceasta nu e lucru care să ne pricinuiască neapărat o bucurie, căci în foarte multe locuri școala nu e a poporului, ci e a altora; în foarte multe sate școala nu e un lăcaș de înțelepciune ci un lăcaș de caznă trupească și sufletească.

Poporul nostru n'a avut norocul să aibă la tot locul, unde i-ar fi trebuit, școli de ale sale, ci prea adese-ori el e silit a umbla la școli unde nu-i place. Știm eu toții că de o

vreme încoace stăpânirile lumești, cari azi sunt și mâne nu mai sunt, au adus legi strămtorătoare de tot, cari ne opresc de a ne lumina așa cum ar fi firesc. Prin atâtea sate astăzi școlile nu mai sunt în stare de loc să înzestreze mințile micilor copilași, cari mâne vor fi bărbați în putere, cu cele trebuincioase spre o înaintare, fiind-că ele vreau să ne facă a vorbi într'o limbă străină de care cei mai mulți n'avem nici o trebuință.

Dar acestea-s lucruri de mâni omești... și mâne poimâne va veni un vînt puternic care le va curăți de pe fața pământului de nici pomenire nu le va rămânea. Căci Dumnezeu nu l-a făcut pe Român pentruca să învețe ungurește, dupăcum nu l-a făcut pe Ungur pentruca el să se chinuiască cu limba românească. El a dat fiecărui popor o limbă și a statorit legea ca fiecare popor să trăiască în limba aceea.

Un Ungur care nu și-ar ști și nu și-ar iubi limba lui, ar fi un om ticălos și n'ar fi vrednic nici de iertarea lui Dumnezeu, căci asta ar însemna că și-a bătut joc de legile Lui cele sfinte.

Tot așa și cu alte popoare: fiecare trebuie să-și cinstească cu cucernicie legea sa și limba sa. Nici un popor nu-i slobod să asuprească pe altul, precum nimeni nu poate fi împiedecat de a iubi ce e al său și ce a moștenit prin limbă de moarte dela strămoșii săi. Asta-i lege lăsată de Dumnezeu: ce ție nu-ți place, altuia nu face.

Noi avem încrederea că se apropie vremea în care nu vom mai avea motiv de a ne plînge că nu ni-se dă slobozenia de a trăi așa cum ne-a lăsat Tatăl cel ceresc. Dar când va bate ceasul acela? aceasta nu-i e dat minții omeștii să știe. Sufletul nostru simte numai că Dumnezeu dreptății nu-și poate uita de robii săi, ci precum odinioară a scăpat pe Israelteni din robia egipteană, așa va face să răsară și în viitor soarele dreptății sale peste toți deopotrivă. Și până atunci avem datoria de a nu ne clătina în credință, ci de a lupta, cu vreme și fără vreme, împotriva întunerecului și a ispitelor.

Sfânta noastră biserică ne va lumina gândirile și ne va da tăria de a înfrunta toate încercările câte ne vor fi serise, făcându-ne, prin suferințele noastre, vrednici de a ne numi fii luminei.

Astăzi stăm în cele mai multe părți rău cu școlile noastre, în cari poruncesc alții. Copiii noștri sunt chinuți cu învățături de prisos, învățătorii se plîng că nu mai știu de capul lor de atâtea greutăți, părinții privesc cu durere cum le tînjesc pruncii, și pe toți ne-au apucat îngrijorări mari. — Aici se poate ajuta numai într'un chip: pretutindeni să aducem jertfele cele mai mari pe cari le putem aduce; să jertfim cu drag banul nostru pentru mîntuirea ființei noastre, să cerem dela ceice ne stau în frunte priveghere neadormită ca în vremea celei mai cumplite vijelii, și să ne întărim credința în dreptatea lui Dumnezeu, care e în veacul veacului.

Să nu dăm banul nostru numai pe lucruri de prisos, ci să-l dăm pe cărți de rugăciuni și de povești din cari să ne întărim; să cetim gazetele românești cari ne luminează și ne dau nădejde și viață — și astfel întăriți în dragostea noastră de limbă și cinstind pe cei cu cari trăim laolaltă așa cum ne cinstesc și ei pe noi, să așteptăm ceasul care, pentru cei vrednici, va bate mai curând decum s'ar crede, — ceasul care ne va aduce, în toată deplinitatea ei, o altă școală, adăpostul cel mai sfânt al sufletului nostru românesc.

Dr. Onisifor Ghișu.

La învierea lui Lazar.

Vistania, frumos nume,
Poate-să lauda 'n lume,
C'a dobândit omul bine.
Trei raze crescînd din sine
Trei raze de rosmarag
Le-au iubit Domnul cu drag;
Rosmarag li-s numele,
Că sunt ca luminile.
Ziua noaptea nencetat
Luminează minunat.
Sunt trei frați din doi părinți,
Cu bun nume 'mpodobiți
Lazar, Marta, Maria
Din satul Vistania
Ei neîncetat dorea
Cum să li-să 'nvrednicească
Și lui Christos să slujască.
Făcu Domnul o minune
Mutînd pe Lazar din lume.
Și ducîndu-l la mormînt
Il băgară în pământ.
Dar Domnul mîntuitor
Și de bine făcător,
Cînd au fost a patra zi
La Vistania veni
Călătorînd cale bună
Cu ucenicii 'mpreună
La zisa Vistania
La Marta și Maria,
Iar ele dacă-l văzură
La picioare jos căzură
Plînsără mare plînsoare
Udînd sfintele picioare
Spuindu-i adevărat
Cele ce sau întîmplat:
„O! Isuse Domnul nostru
Au murit fratele nostru
De-ai fi fost Doamne de față
Lazar ar fi în viață“,
Dară Dumnezeu cel sfînt
Au grăit acest cuvînt:
„N'au murit Lazar, ci doarme
Și eară va să se scoale“.
Și apoi iar le-a întrebat:
„Unde-i Lazar îngropat?
Și la mormînt au plecat
Și lui i l'au arătat,
Și, o, lucru minunat
Mulți Jidovi s'au adunat.
Iar Christos le-au poruncit
Și peatra s'au prăvălit,
Și pentru că om era
Cu 'ntristare lăcrăma.
Și ridicînd ochii 'n sus
Bunul nost stăpîn Isus
Părintelui mulțami
Și într'acel chip grăi:
„Lazăre, vină afară
Și mai eși la lume iară“.
Atunci Lazar s'a sculat
Fe surori le-au mîngăiat
Și 'naintea lor au stat,
Fînd cu fășii legat,
Dar ele l'au deslegat
Și prea mult sau bucurat.
Ce au văzut Lazar în sine
N'au putut spune la nime
Fără puține cuvinte
De cele ce-s în mormînt
Și din cei-ce s'o 'ntîmplat
La locul cel minunat
Mulți cu inima s'o 'ntors
La credința lui Christos,
Auzi-ne Doamne sfinte
Și-și adă de noi aminte
Cu Lazar ne 'nvrednicește
Și 'n raiu ne sălășluiește
Că să fi dăm mîrire ție
De acum până 'n vecie.

Isus pe muntele Maslinilor.

„ Părintele meu, de este cu putință, treacă dela mine paharul acesta, însă nu precum voiesc eu, ci precum vrei tu“ (Ev. Matei, cap 26, vers 39).

E sărbătoare.

De Octavian Goga.

E sărbătoare pe câmpie și'n suflete e sărbătoare,
Învoie firele de tarbă sub ploata razelor de soare.

Sunt Paștile cele frumoase și'n fire zvonul lor străbate,
Clopotnița-și îndoale trudnic încheteturile uscate.

Arama strigă când se sbate măiastra clopotului limbă,
Eu simt strigarea ei aprinsă și'n vorbe sufletul o schimbă.

* * *

Voi toți cari suferiți și plângeți sub larga 'ntindere albastră,
Veniți, veniți, căci va să vie curând împărăția voastră!

Veniți voi obidiți lumii cu buzele înfrigurate,
Voi chinuți de arsura unel tăceri îndelungate;

Voi ostentiți fără nădejde, voi slujitorii fără plată,
Voi, căror vremea v'a dat veșnic numai porunca blăstămată;

Voi, ce muncirați pentru alții trudind cu mâinile-amândouă,
Veniți, căci zvonul meu acuma vestește învierea, vouă!

Voi cei cu fruntea de sudoare, cu genele de lacrimi ude,
Eu cerului vă strig durerea și Dumnezeu din cer aude!

Aduc lumina care sparge și șarmă capștii de păcate,
Zăvoarele mucegăite din temnițe întunecate!

Eu celor orbi desleg azi tatna înfricoșată de-a vedea
Și prănuiesc, că'n al lor suflet învie învierea mea!

* * *

Ascultă mintea mea supusă, genunchii mei se pleacă 'nce
Și aduc prinosul închinării celui de neam din Nazaret.

Christos a 'nviat!

Un duh nou, de renaștere, străbate în aceste zile întreaga natură. La adierile lui, toate puterile firii, amorțite de frigul iernii și de întunerecul nopților lungi cari au trecut, se trezesc la o nouă viață. Ca dintr'o comoară bogată pe care-o ascunde în sânul său, își scoate pământul în bătaia razelor calde și dătătoare de lumină ale soarelui, toate podoabele lui. E o minune a învierii ceea-ce se petrece sub ochii noștri pe întreg întinsul firii.

De-odată cu această 'nviere a firii, care îmbracă pajiștile și codrii într'un vesmânt de sărbătoare, prăznuim și noi, creștinii de legea românească, ziua cea luminată a 'nvierii Mântuitorului nostru Christos. În ziua aceasta glasul clopotelor și cântările din sfânta biserică vestesc o bucurie mai mare ca altă dată. E bucuria biruinții adevărului asupra minciunii, a dreptății asupra nedreptății, a vieții asupra păcatului și asupra morții.

Inzadar nedreptatea a răstignit pe cruce adevărul și inzadar a săpat groapă vieții; căci viața a rupt pecețile mormântului și adevărul a ieșit biruitor. „Christos a 'nviat!“ e vestirea biruinții, — „Adevărat ca 'nviat!“ e întărirea ei. Cu aceste cuvinte se întâmpină creștinii cuprinși de bucuria praznicului învierii.

Mântuitorul nostru trăește și este cu noi și astăzi, cu noi până la sfârșitul zilelor. Dreapta lui cea sfântă binecuvintează silințele și lucrările noastre. Duhul lui cel de viață dătător ne înviorează puterile și ne întărește curajul inimii noastre în mijlocul greutăților și a luptelor vieții. El este și astăzi mângâierea celor îndurerăți, sprijinul celor apăsăți și nădejdea celor drepti. Puterea iubirii sale nemărginite ne va încălzi sufletele, le va uni în cugete și'n simțiri, cum a unit pe ale moșilor și strămoșilor noștri de-alungul veacurilor. El, Dumnezeu adevărului și al dreptății celei vecinice, nu ne va părăsi în durerile noastre, ci ne va izbândi nădejtile cu cari nădăjduim în viitorul mai bun al neamului nostru. Numele lui Christos este pentru noi, cei-ce credem întru dânsul, un neîncetat protest împotriva tuturor puterilor nedreptății, cari ca o grea povară apasă sufletul poporului nostru. Până atunci nu va amuți acest protest, până atunci el trebuie să răsune ca un strigăt de mântuire al unui neam care vrea să trăească cu sufletul lui, până când acele puteri dușmănoase nouă nu vor înceta să ne tulbure pacea, să ne închidă împărăția libertății și să ne împedecă dezvoltarea ființii noastre naționale. Christos va fi conducătorul nostru în lupta ce trebuie să o ducem, în numele moralei evangheliei sale sfinte, împotriva minciunii și a răutății, împotriva egoismului și a nedreptății, cari și astăzi mai vreau să răstignească adevărul și să sape groapă vieții.

Poate că nici când n'am avut trebuință de curaj mai vitejesc, de conștiințe mai neșovăitoare și de o mai strânsă închiegare a rindurilor, ca în aceste vremuri grele și împreunate cu multe ispite. Credința noastră în izbânda dreptății, a adevărului și a vieții cari nu pot fi închise în mormânt să ne fie chezașia tare, că după zilele patimilor va veni și pentru noi Dumineca învierii! Să ne pătrundem de duhul învierii, ca

să ne luminăm sufletele și să ne 'nălțăm inimile, ascultând cu evlavie cântarea sfântă: „ziua învierii, popoarelor să ne luminăm!“

Ziua învierii e zi de biruință.
Christos a 'nviat!

Dr. Nicolae Bălan.

Christos a 'nviat.

*Să veselește astăzi cerul,
Și 'ntreg pământul cu popoară,
C'a 'nviat Mântuitorul,
Sfărmand a iadului zăvoară.*

*De sus din zările albastre,
Un glas s'abate luminat:
S'aude cetele de ingeri,
Cântând: Christos a 'nviat!*

*Azi clopotul mai dulce sună,
Chemând la rugăciuni poporul.
Luminile zimbesc aprinse,
C'a 'nviat Mântuitorul.*

*Ingerii-l preamăresc în ceriuri,
Noi îl slăvim jos pe pământ.
Căci cel cu mila îndurării
A-'nviat astăzi din mormânt.*

*Am așteptat ziua cea sfântă,
A praznicului luminat,
Când oamenii cu drag salută,
Zicând: Christos a 'nviat!*

Marta din Ocna.

Invierea Domnului.

Ziua mult dorită de tot creștinul a sosit și pentru noi Români din această patrie și de pretutindeni. Tot creștinul ortodox se bineventează cu salutul Domnului „Christos a 'nviat!“ Da! a 'nviat Mântuitorul lumii și a scos din robia iadului pe strămoșii neamului omenesc, care zăceau acolo de mi și mii de ani. Mare a fost bucuria părintelui Avram; mare a fost veselia lui Moise, Isus Navi, Isaia și Ieremia, când au auzit, cum toiagul mântuirii spart-a ușile întunerecului și li-s'a deschis porțile lumii. Iadul a fost biruit. Puterea vrășmașului sfărâmată. Dreptatea și adevărul au triumfat. În loc de vaete și tânguiri, cântece de veselie și bucurie au răsunit până în afunzimile iadului.

Evenimentul cel mai mare al lumii, învierea Domnului pe pământ a răspândit bucurie mare. Arhangeli, Cherovimii și Serafimii săltau la auzul glasului dumnezeesc, iar mulțimea striga: „Acesta este ziua, care o a făcut Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim întrânsa.“

Omenimea apucase pe calea nelegiuirilor și fărâdelegilor și nu era modru să o poți abate de pe povârnișul perirei. Și tocmai când primejdia era mai mare și omenimea căzuse în cel mai mare păcat, iată că apare Mântuitorul Isus, Mesia cel profetizat de veacuri. Se naște în ieslea dobitoacelor. Crește la sinul Maicii Domnului până la vrâsta de 12 ani, când în biserică din Ierusalim pune în uimire pe Fariseii și Cărturarii jidovești prin sfaturile lui înțelepte.

De aci încolo nu se mai știe nimic de el, până în vrâsta de 30 de ani, când se lasă a fi botezat de Ioan Botezătorul în râul Iordanului. Cu această își începe el munca mântuitoare aducând în sinul său 12 apostoli, cu care cutreeră Palestina, Galilea și Iudea, pretutindeni învățând, pretutindeni făcând minuni, vindecând orbi din naștere și dând putere ologilor să umble, ba chiar înviind morții etc.

Puterea cu care cucerea lumea a ost așa de mare, încât nu are seamăn

în istoria neamului omenesc. Au mai fost oameni învățați; au mai fost oameni viteji de li-s'au dus vestea peste nouă mări și nouă țări, dar' așa personajiu ca Isus Christos n'a mai fost, cu el se începe o nouă lume față cu lumea veche a străinului. Cu El să începe o nouă viață: *vlața dătătoare de lumină; vlața dătătoare de putere și viața ce duce la fericitrea vecinică.*

Temelia pusă de Mântuitorul *alcătuirii sociale* a neamului omenesc stă și azi după aproape două milenii neclintită pe lângă toate valurile cutropitoare, ce s'au ridicat în potruva ei, ca să o nimicească. Și cum să se poată nimici ceea-ce e pururea vecinic? *Biserica* lui Christos are în temelia sa pe însuși Christos care este piatra cea din capul unghiului. Și având pe Christos are de întemeietor pe adevăratul Dumnezeu.

Isus Christos a doua persoană din dumnezeire, după-ce a dat Apostolilor săi toate informațiile de lipsă, cum au să lățească și conducă biserica sa, s'a dat pe sine peirei, ca să se pliniască scripturile. Fost'a batjocorit; fost'a ocărât; fost'a cu putere bătut peste obraji; fost'a hulit și purtat dela Ana la Caiafa. El toate le-a răbdat pentru a noastră mântuire. El toate le-a suferit pentru a neamului omenesc scăpare.

Dar după trecerea muncilor, sosit'a a treiazi: ziua *învierii Domnului cu mărte, cinste și putere*. Pe ceriu s'au văzut semne nemai știute. Pe pământ cutremuri ne mai pomenite. Catapiteasma bisericii frântă de sus până jos.

Și cum să nu se întâmple semne minunate, când Impăratul mărirei gloriei și al puterilor din morți a 'nviat, pe morți din iad i-a slobozit, iar pe tâlharul, care l'a răstignit în raiu l'a sălășluit. Cu învierea Domnului toată fața lumii s'a schimbat. De învierea Domnului este legat creștinismul, căci „*de n'a 'nviat Christos, deșartă e credința noastră*“.

Cu credință în Invierea Celui Prea Înalt cade și temelia Creștinismului. Iar' acum, cu adevărat, credem și mărturisim că „*Christos a 'nviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi vlață dăruindu-le*“.

Din Invierea Domnului putem trage și noi aceea învățătură, că tot cel-ce pătimizește, cu răbdare se va izbândi de patimă și durere. Neamul românesc de pretutindeni fost'a odinioară nebăgat în seamă, socotit de mort, dar' el cu putere virginală deodată a răsărit în lume ca popor cu pretenții de viață, ca o nouă mlădiță a gintei latine, aici în munții Carpaților și în văile Danubiului. De sudalme și hule nu am fost cruțați. Traian a avut convingerea, că încurând are să urmeze *învierea* neamului nostru.

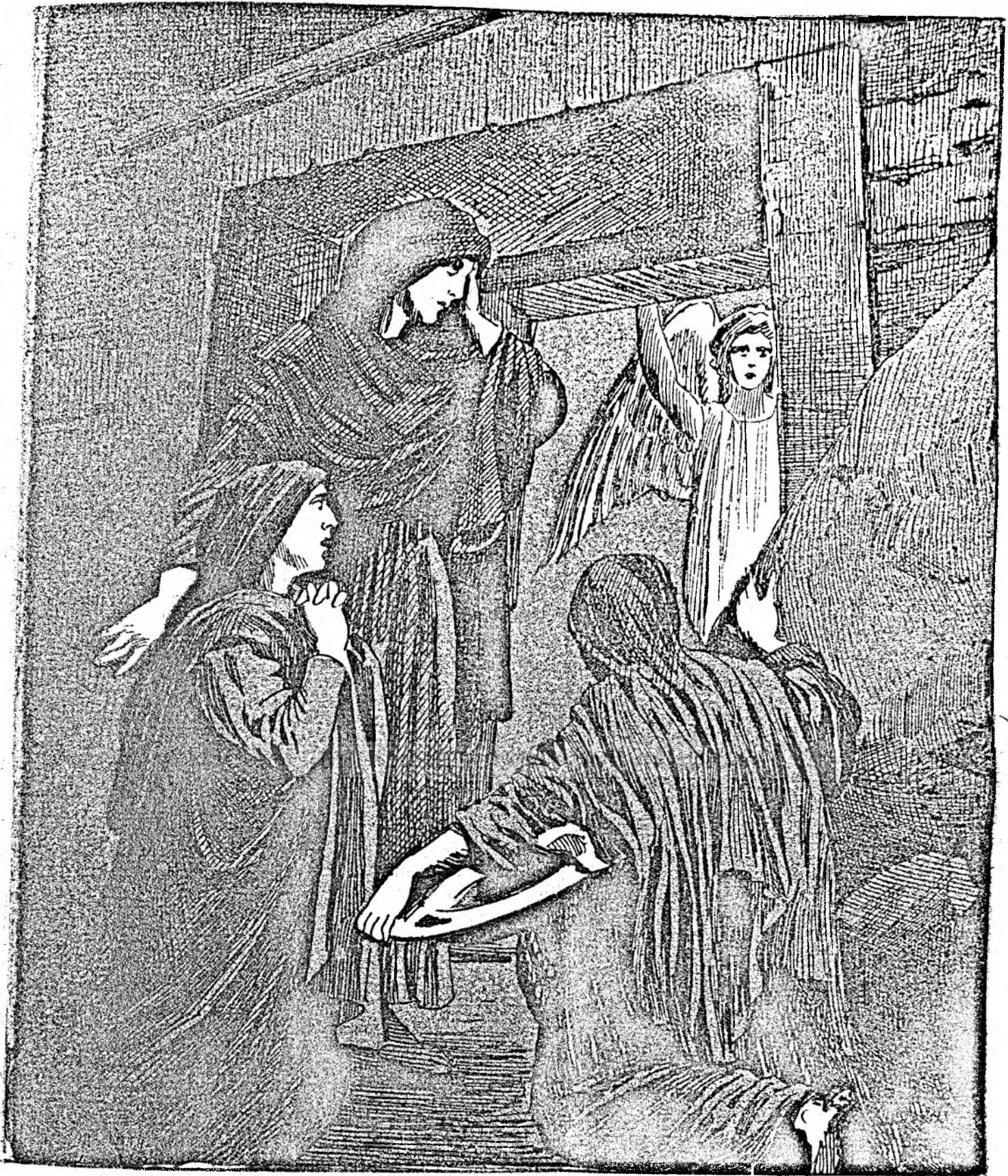
Zorile s'arată, deși sunt învăluite în o ceață mult-puțin străvazăcioasă. Să fim tari în credință, că vom birui cu străduințele noastre cele drepte, cari nu cer decât recunoașterea noastră ca popor cu moravuri, limbă și obiceiuri proprii, deshilinite de a le altor popoare conlocuitoare pe acest petec de pământ.

Dumnezeul dreptății și al Învierii neamului omenesc să ne ajute, ca să vedem și pe aceste locuri sălășluindu-se *dreptatea, binele și adevărul*. În această credință fiind, vă trimitem salutul creștinesc: „*Christos a 'nviat*“!

Dr. Petru Șpan

Vestirea Invierei.

Îngerul vestește muierilor mironosițe Învierea Domnului.

Glasul îngerului: ... „Nu vă temeți voi, știu că pe Isus cel răstignit îl căutați. Nu este aici, că s'a sculat, cum a zis; veniți de vedeți locul, unde a zăcut Domnul...

(Luca, 28, vers 3-6.)

La învierea lui Christos.

Versuri religioase culese de

Izidor Dopp, inv.

*Astăzi nouă sunt ivite
Paștile celea sfînșite,
Paștile celea mărite,
Paștile nouă și sfinte,
Paștile celea de taină,
Paștile fără prihană,
Paștile celea cinstite,
Paștile prea strălucite,
Paștile izbăvitorul,
Christos răscumpărătorul,
Paștile mari și cerești,
Paștile Dumnezeiești,*

*Paștile, cari au deschis
Rainul ce au fost închis,
Paștile celea frumoase,
Paștile prea luminoase,
Paștile cu bucurie,
Paștile cu veselie,
Paștile curățitoare,
Paștile izbăvitoare
Paștile mântuitoare
Paștile: prasnuc frumos.
Al sculării lui Christos,
Paștile, care ne suie
La cerească 'mpărăție;
Paștile ce scot afară
Intristarea cea amară
Paștile dăruitoare
De veselie prea mare,*

*Apostolilor măriți
Și 'ntru toate prea cinstiți,
Paștile Christos Isus
Dumnezeul cel de sus
Paștile Isus Christos
Soarele cel luminos
O Paștile Domnului
Dumnezeu și omului
Paștile strălucitoare
Izbăvire de întristare
Că astăzi Isus cel sfânt
Au învial din mormânt
Pe noi mântuindu-ne
Bucurie dându-ne.
Deci cu toți să-l prea mărim
În veci nesfârșiți! Amin!*

ECONOMIE

Mana viilor.

După o publicație a ministerului de agricultură.

De Alex. Țințariu.

Mana viilor (în știință se numește Oidium Tuckeri) a fost cea dintâi boală a viței de vie. Prin anii cincizeci, când boala filoxerei și peronosporei era cu totul necunoscută în țară la noi, se vorbea că în țările dela mează-zi, ca Franța, Italia, Spania și Grecia o boală nemiloasă face mari pagube viței de vie; ea nimicește întreaga recoltă (rodul), răpind câștigul, pânea cultivătorilor de vii.

În țara noastră până în anul 1900, această boală nu a făcut pagube mari, deși ea de multă vreme e la noi.

Atât boala peronosporei cât și a manei se produce dintr'o ciuparcă.

Vița de vie atăcată de mană, are înfățișarea ca și când ar fi cernută cu făină.

Intocmai cum peronospora atacă toate părțile verzi ale viței de vie, tot așa face și mana; ea deci atacă frunzele, lăstarii, fragezi și cărceii. Apoi tot ea peronospora, nici odată nu atacă buciunii.

La viile atăcate de mană vedem pe frunze nește pete de culoare albă-murdară; ele mai că cuprind întreaga față de sus a frunzei.

Înfățișarea acestor pete e, ca și când s'ar fi lăsat pe ele pulbere de drum.

Dacă întorcem o frunză atăcată de boala manei și îi cercetăm fața de jos abia vedem ceva, din care pricină între frunza atăcată de această boală și între cea atăcată de boala peronosporei, vedem deosebirea, că la cea dintâi petele sunt pe fața de-asupra, iar la cea de pe urmă pe fața de jos a frunzei.

Petele albe ale peronosporei de cele mai multe ori nu stau în legătură una cu alta; ale manei însă de multe ori cuprind întreaga față de sus a frunzei.

Pe frunzele atăcate de peronospora sunt foarte multe pete roșietice sau galbene; ele se văd pe amândouă fețe ale frunzei, deși culoarea celor de pe fața de jos e mai vie. Aceste pete mai târziu se uscă, iar frunzele, în mijlocul verei cad jos, uneori cu totul sfârticate.

Mana viilor, pe frunzele mari, întreg dezvoltate sau crescute, nu face nici o schimbare sau pagubă mare. Frunza dezvoltată, atăcată de mană, fără a ține seamă de materia făinoasă de pe ea, pare a fi sănătoasă și numai când boala a înaintat mult se văd pe ea pete răsfirate sau cari stau în legătură una cu alta; aceste pete însă nu sunt așa de schimbăcioase și vii ca petele frunzelor atăcate de peronospora, ele nici odată nu se uscă așa de neașteptat ca petele peronosporei, ba câte odată numai toamna, deodată cu obișnuita uscure a frunzelor. Dacă frunzele viței de vie cad înainte de vreme, aceasta nu stă în legătură cu boala manei, pentru-că deosebirea între căderea frunzelor buciunilor atăcați de această și între a buciunilor sănătoși e numai de câteva zile.

Mana viilor deci, nu face nici o pagubă mare frunzelor crescute deplin.

Cu totul însă altcum stă lucrul, dacă frunzele nu sunt crescute deplin. Dacă mana atacă aceste frunze, mai cu seamă când ele sunt încă fragede, atunci de cele mai multe ori se zbărcesc, se fac ghem și nu pot să crească, să se desvolte. Atât pe fața de sus cât și pe cea de jos a acestor frunze fragede se vede aceea materie făinoasă.

Dacă deci boala atacă frunzele încă fra-

gedede, atunci paguba e mai mare, căci dezvoltarea lor e împiedecată, iar dacă sunt atăcate în măsură mare, ele se uscă cu totul.

Pe lăstarii verzi, dacă ei sunt atăcați de mană, vedem aceeași materie făinoasă ca pe frunze. Cu cât un lăstare e mai fraged, mai subțire, cu atât stratul acestui praf făinos e mai gras, ceea ce se poate zice și despre frunzele fragede, căci pe frunzele crescute deplin, praful acesta e ca și când ar fi numai suflat.

Lăstarii fragezi atăcați de mană, foarte ușor se deosebesc de cei atăcați de peronospora, căci pe cei dintâi vedem un praf făinos, murdar, iar pe cei de pe urmă pete de culoarea cositorului. Dacă însă lăstarul a mai crescut, atunci mana se vede în pete deosebite, iar mai târziu coaja lăstarului capătă o culoare cafenie. Marea asemănare deci, între lăstarii atăcați de mană și între cei atăcați de peronospora, se vede ușor, căci și la cei de pe urmă, culoarea e ca a cositorului, iar mai târziu devine cafenie.

Dacă mana a atăcat în măsură mare lăstarii fragezii (mai cu seamă la începutul primăverii) atunci ei se uscă împreună cu frunzele lor.

Aceasta însă foarte rar se întâmplă. De cele mai multe ori ei rămân și se desvoltează, dar au înfățișarea lăstarilor atăcați de peronospora.

Cea mai mare pagubă o face mana, rodului, strugurilor. Ea atacă întreg strugurul. Pe când deci praful peronosporei, de foarte rare ori îl vedem pe boabele strugurilor, mana de cele mai multe ori atacă strugurii, acoperindu-i sau învăluindu-i în întregime cu praful său făinos.

S'a adevărit că și strugurii cu cât sunt mai nedevolți, cu atât e mai mult praf făinos pe ei și astfel mana mai bine se vede pe boabele strugurilor.

Boabele atăcate de mană mană mai târziu se crapă așa de mult că li-se vede sămânța. Prin crăparea boabelor ea face cea mai mare pagubă, căci aceste boabe pe vreme seacă se uscă, rămân necoapte, iar dacă vremea e umedă, atunci ele împănănesc.

Boabele strugurilor se crapă mai cu seamă dacă ele încă nu sunt dezvoltate, când au mărimea boabei de mazere; dar de multe ori chiar și cele ce au început să se coacă se crapă. Dacă atăcarea nu a fost mare, ele nu se crapă mult, totuși însă dezvoltarea lor e împiedecată, iar pe coajă vedem nește pete de culoare cafenie. (Va urma).

NOUTĂȚI

Sibiu, 29 Aprilie n.

Christos a înviat!

Frumusețea zilelor de primăvară premeneste an de an curățenia și bucuria sufletului nostru. Odată cu murgurii primăverii încolțesc și în inima noastră nădejdi nouă pentru o viață mai bună și un trat mai tihnit. Dar fertilitatea aceasta trebuie să ni-o crotim noi înșine, așa cum zice sf. scriptură:

Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta!

Suferințele și năcazurile noastre de astăzi nu sunt decât soldii unei primăveri mai frumoase a vieții neamului nostru, întocmai așa după cum chitnurile Domnului nostru Isus Christos n'au fost decât deșteptarea credinței noastre în viața de veșt și în mântuirea omentrei.

Ziua învolerii înalță sufletul omului, povățuindu-l pentru fapte frumoase și întărindu-l în drumul grea al vieții.

In anul acesta ea e chemată să ne dea îndemnuri bune în luptele ce ne așteaptă pentru întărirea neamului nostru pe plaiurile acestea lăsate moștenire dela moșt-strămoșt. Gândiți-vă fraților la chitnurile îndurate de Domnul nostru Isus Christos, atunci când a fost răstignit pe cruce și vă veți da seama, că chitnurile Lui nu pot decât să ne însuflească pe noi, cel ce suntem astăzi chitnuri, în luptele ce le purtăm pentru izbânda sfintei noastre cauze.

Christos a înviat! Așa vom învia și noi, dând la o parte peatra durerilor.

In convingerea aceasta trimitem tuturor prietenilor fott noastre, care ne sprijinesc cu cuvântul și cu fapta în munca de desrobire a neamului, urările noastre de bine din prilejul sfintelor Paști, dorindu-le din adâncul inimei:

Sărbători fericite!

Redacția »Foi Poporului«.

Un proces de presă în vremea nouă. Să vede, că stăpânirea de astăzi nu vrea să o rupă cu totul cu trecutul. Ea începe a-și arăta prietenia la care a rămnit popa Mangra, (spaima dracului. Nota culeg.) Începutul s'a făcut în Bihorul vicarului de vecinică pomenire. Dl Ion P. Lazar, redactorul „Gazetei de Dumineca“ a fost dat în judecată, pentru un articol intitulat „Ne beszéljenek kutya nyelven!“ adică: „nu vorbiți în limba cânilor“, așa cum ne-a înjurat pe noi niște jidani.

Ca să spele cinstea — tot a jidanilor ticăloși — procurorul a dat nu pe jidanii care ne-au batjocorit limba, ci pe dl Lazar în judecată.

Curat vorba aia: Turcul te bate, turel te judecă!

Urmașul lui Bunea. În locul regretatului canonic Dr. Augustin Bunea, a fost ales canonic teolog dl Dr. V. Suciu profesor de sf. teologie și directorul internatului Vancean. Dl Suciu e un bărbat încă în floarea vârstei. Are 37 de ani numai. A făcut studii la Blaj și la Roma și are frumoase pregătiri teologice așa încât slujba, ce îi s'a încredințat o merită. Acum să-l vedem la lucru, pentru a merita să fie și urmașul vrednic al unui om, ca Augustin Bunea.

Nou primar al Vienei. În locul fostului primar al Vienei, bunul nostru prieten Dr. Carol Luiger, a fost ales deocamdată Dr. Neumayer, care va lăsa locul ministrului Weisskirchner, îndată-ce acesta va putea părăsi guvernul.

Primirea de elevi în școala c. și r. de cadeți. Pe anul prim al școalei c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiu, să primesc cu începerea anului școlar 1910/1911 mijlocul lui Septembrie aproximativ 25 tineri fizicește apți cari cu 1 Septembrie anul curent au implinit etatea de 14 ani, dar nu au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dânsii aplicare pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin suficient patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire cari totodată cuprind și forma rugării să pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 45 bani la școala de cadeți.

Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sunt a să înainta la comanda școalei imediat după primirea testimoniuului dela fineș anului școlar curent dar cel mult până în 5 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vreun examen de amendare atunci trebuie să trimită un atestat interimal. Cererile necomplete, care să înaintează tocmai la terminal ultim, adică 8 Iulie st. n. nu mai pot fi luate în considerațiune.

E de observat, că cereri care intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului, sunt a să înainteze

neconștient la ministerul r. ungurese de Hunzei pentru apărarea țării, până la termenul hotărât, publicat în foaia oficioasă „Rendeleti Közlöny”.

Corul lui Dima nu va cânta la noi în Duminecă Tomii, după cum am scris în numărul trecut, ci va veni pe a doua zi de Paști, pentru a cânta a treia zi la sfințirea episcopului Miron.

Calătorie de Paști. Vr'o 20 de băieți de la gimnaziul din Brașov au plecat de Paști în călătorie, conduși fiind de profesorii Blaga și Lăraș.

Sâmbăta trecută excursioniștii au sosit la București, unde au fost găzduiți de profesorul G. Popa Lisscanu, de loc din părțile Făgărașului. De aci elevii vor pleca la Constanța și apoi la Constantinople în Turcia și la Atena în Grecia.

Călătoria va dura două săptămâni. Drumul acesta aduce mult folos băieților.

„Arieșana” pentru scopuri de binefacere. Ni se scrie din Turda, că direcțiunea instituțului de credit și economii Arieșana a votat din cuota destinată conform §-lui 49 lit. b) ale statutelor din partea adunării generale pentru scopuri filantropice și culturale pe anul 1909. Fondului cultural gr. cat. al arhidiecezei Alba-Iulia și Făgăraș 1000 cor. solvinde în 10 rate anuale de câte 100 cor. dimpreună cu % restante; școlii elementare române gr. cat. din Turda 200 cor. școlii populare române gr. or. din Turda 100 cor. cateheților gr. cat. și gr. or. ai învățăcelilor de meseriaș din Turda 80 cor. tractului protopopesc gr. or. al Turzii pentru provederea elevilor mizeri gr. or. din acest tract cu manuale de școală gratuite 60 cor. pentru reedificarea casei parohiale gr. cat. din Turda veche 100 cor. pentru înmulțirea fondului originar al fundației „Iuliu Bărdosy” pentru premiarea și ajutorarea elevilor dela școala română gr. cat. din Turda 28 32 fil. reuniunii pomp'erilor din Turda 15 cor. societății de lectură a femeilor române din Turda 15 cor. reuniunii „România Jună” din Viena 10 cor. societății de lectură „Inocențiu M. Clain” a teologilor din seminarul gr. cat. din Blaj pentru editare de cărți cu cuprins religios-moral pe sama poporului nostru 10 cor. reuniunii regniculare pentru ajutorarea alienaților însănătoșiți din Sibiu 5 cor. institutului surdo-muți din Cluj 5 cor. fanfarii din Turda 5 cor. și fondului reuniunii meseriașilor români pentru cumpărarea unei hale de vânzare din Sibiu 5 cor. cu totul 838 32 fileri. *Coresp.*

Convocări. Despărțământul Făgăraș al reuniunii învățătorilor din Arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș conform §-lui 21 din statute își va ținea adunarea de primăvară Duminecă la 8 Mai st. n. a. c. în comuna Cohalm, la care are onoare a invita P. T. membrii, precum și pe toți binevoitorii învățământului popular. Iată și programul: 1. Participarea la serviciul divin oficiat în biserică gr.-cat. la oarele 8 dimineța. 2. Azistarea la esamenul ce să va ținea cu elevii școlii locale. 3. Deschiderea ședinței și citirea apelului nominal. 4. Alegerea comisiunilor a, pentru apreprierea esamenului, b, pentru încasarea taxelor și înscrierea de membri. 5. Dizertație economică prelucrată de Ioan Cocișiu. 6. Dizertație pedagogică cu titlul: Educația morală cetății de inv. I. Stroia. 7. Obestia înființării orfelinatului pentru copii de învățator. 8. Citirea procesului verbal luat în adunarea de toamnă. 9. Raportul comisiunilor esmisă sub pct 4. 10. Eventuale propuneri. 11. Defigerea locului, pentru adunarea viitoare. 12. Alegerea alor doi membrii verificatori și închiderea ședinței. Vad, la 20 April st. n. 1910. Biroul despărțământului Octavian Popp președinte Ioan Cocișiu notar.

— Conform §-lui 21 din statute, prin aceasta se convoacă adunarea de primăvară a „Despărțământului Mediaș-Ibașfalău al reuniunii învățătorilor gr. cat. din Arhidieceza, ce se va ținea în școala gr. cat. din Răvășel la 8 Mai st. n. a. c. (la dumineca Tomii) la carele 8 a. m. la care prin aceasta se invită toți membrii fondatori, ordinari și ajutători, precum și dnii preoți în calitate de directori școlari și toți sprijinitorii cauzei noastre școlare. Programul se va vedea la fața locului. Mihail Tătar, președinte.

† Björnsterne Björnson.

Un alt prieten bun al nostru, marele poet și scriitor al țărilor Norvegiene să zice că a murit în Paris, unde de multă vreme zăcea bolnav.

Björnsterne Björnson a fost unul dintre acei oameni mari ai vremurilor de astăzi, care ne-a luat apărarea cu cuvântul și cu scrisul său, față de apăsările Ungurilor. De aceea Ungurii nu l-au putut suferi nici când, ba mai astă iarnă când ieșise încă odată vestea morții lui l-au și batjocorit în gazete, așa încât Björnson însuși a putut vedea cu ochii, cu cine ne-a hărăzit al de sus, să trăim în aceeaș țară.

Pentru scrisorile lui Björnson, pe care le scria prin gazete străine unde arăta purtarea neomenescă a stăpânitorilor țării, am avut să îndurăm multe pedepse în bani și în temniță. Cu toate astea noi l'am iubit, ca pe un om, care ne-a vrut numai binele; ne-a mângăiat cu cuvinte blânde și ne-a apărut față de loviturile ungurești, și vom păstra întotdeauna în inima noastră amintirea lui, scumpă nouă tuturor.

Dumnezeu să-l hodiească în pace și să-i fie țărâna ușoară.

Nu mai trebuie pașaport pentru Sârbia. Ministeriul treburilor interne din Austria a fost pus în cunoștință, că călătorii, cari voesc să treacă granița spre Sârbia nu mai au lipsă de pașapoarte nici la dus și nici la întors.

Dragostea ard'o focul. Fata arhimilionarului Slabersam din Baltimore înamorându-se de areușul unui țigan muzicant a fugit cu el. Tata a rămas cu milioanele, căci fiica fugită a fost unicul copil ce l-a avut. De necaz bătrânul arhimilionar să ocupă cu gândul a cinsti uriașă să avere pentru scopuri filantropice lăsând pe fiica sa fără nici o para moștenire.

In preajma alegerilor

ce ne stau înainte, cum și cu considerarea la stările politice destul de grele, prin care trece țara noastră, e de lipsă ca

fiecare Român vrednic

și cu trageră de inimă pentru națiunea lui să-și tragă bine sama cui va da votul. Pentru ca să fie bine informat asupra stărilor noastre fiecare din Românașii noștri să

aboneze „Foaia Poporului”

care este cea mai veche, foaie populară și anume întocmită pentru trebuințele poporului nostru. — Apropiindu-se alegerile vom primi în anul acesta abonamente (scotite pe 6 luni, 9 luni și un an de zile de acum înainte) cu începutul fiecărei luni.

Prețul Abonamentului:

Pe un an	Cor. 4-40
Pe trei pătrare de an	3-30
Pe o jumătate de an	2-20
Pentru țări străine pe an	11—

Numeri de probă

trimitem la cerere ori cui și rugăm pe abonații noștri de peste tot locul ca să lățească foaia între cunoscuți sau să ne trimită adresele celor ce ar dori să aboneze foaia. Înmulțindu-se abonații vom putea face și foaia tot mai bună și mai bogată.

Un om slab. Ni se scrie din Muerdu de lângă Jara, că sâteanul Vasilie Ciortea din acea comună umblă numai după lucruri slabe. A bătut pe preutul de acolo, lucru pentru care, a mâncat șase luni de pușcărie. Și-a dat foc la casă și mai în urmă și-a alungat și muierea cu doi copii pentru a se înhăima cu alta.

Dar dee-i pace și vază-și de treabă, căci faptele îi sunt destulă pedeapsă pe capul lui nesocotit.

Mișelia unui solgăbirău. Un solgăbirău beat era cât pe aci să dea loc la o nouă nenorocire, cum a fost cea dela Okóritó.

La 11 ale lunei Aprilie s'a aranjat în Rosenberg o petrecere teatrală cu dans, la care au luat parte peste 300 persoane, între cari vre-o 50 de fete sub 12 ani. La petrecere era acolo și pretorele Meskó, și petrecerea zgomotos cu câțiva prieteni. Pe la miezul nopții lămpile cu cari era luminată sala s'au stins și hotelierul a împărțit lumânări între cei de față până ce s'au reparat lămpile cari au ars în urmă. Și pretorele luase lumânare în mână și deodată îi veni o idee: „Mă — zise el către vecinul său — am să aranjez un al doilea Okóritó. Mai să le dau foc hârtiilor ce sunt atârinate pe pereți”. Și fără să zăbovească mult se apropie de ghirlandele de hârtie ce atârnav de pe tavan și le dete foc. Focul să propagă cu o iuteală uimitoare și numai faptului că într'un ole legătura era slabă și s'a desprins este de a se mulțumi că draperiile n'au luat foc, căci atunci mai mult de jumătate din cei de față și-ar fi lăsat viața acolo. La vederea flăcării a izbucnit o spaimă de nedescris între cei din sală și toți au năvălit spre singura ieșire, strigând numele celor cu cari veniseră. Doi inși energici, cari au văzut că ce pericol îi amenință pe cei din sală dacă dau să iasă pe ușe — au ocupat ieșirea, împiedecând astfel ca oamenii să sa calce în picioare și să se strivească unii pe alții. Pretorele în tot timpul acesta a bătut mai departe privind ne-păsător la cele ce să petreceau.

S'a făcut arătare la procurorul din Rosenberg, contra pretorului, autorul acestui atentat fără pereche.

Băsărăbenii speriați de cometă. Călătorii ce sosesc din Basarabia la Iași spun, că populațiunea băsărăbeană este foarte îngrijorată din cauza cometei ce să zice, că vine în noaptea de 18 spre 19 Mai. Mulți din ei își cheltuiesc avutul și să dedau la desfrânări, zicând, că și așa atunci e sfârșitul lumii.

De prostia asta a bieților români trag folosul câțiva jidani speculanți care au început a cumpăra pe nimica averea bieților oameni prostiți, să vede tot de jidani. Unii, dusmani evreilor, spun că cometa vine numai din cauza acestora, și că numai atunci va fi scăpare, dacă vor fi alungați toți jidanii din țară.

Biată lume, cum să lasă prostită de nește ticăloși.

Un principe surdo-mut. Moștenitorul tronului spaniol, principele Alfonso, fiul cel mai mare al regelui Alfonso al Spaniei nu poate vorbi, cu toate că acum are etatea de trei ani împliniți. Medicii spun, că băiatul e surdo-mut din naștere.

Să știe că tocmai când regele Alfonso să întoarce cu tinăra lui mireasă dela cununie a fost aruncată o bombă asupra trăsorei în care erau însurățelii, care a omorât o mulțime de lume și câți-va cai. Regele și tinăra lui mireasă au scăpat ca prin minune. Ei au fugit la palat cu altă trăsură, căci a lor să făcuse fândări. Atât regele cât și regina plăngeau de spaimă ca copii.

O fi și din cauza asta, că primul lor copil s'a născut surdo-mut.

Jale la nuntă. O mare nenorocire s'a întâmplat în zilele trecute la o nuntă. Niște însurățelii din orașul Marburg, când au plecat din biserică s'au urcat în căruță pentru a să duce acasă. Pe drum s'au spăriat caii și după puțină alergare au răsturnat căruța cu mii cu tot. Căruțele care veniau în urmă cu nuntași n'au putut fi oprite la vreme, așa încât s'au răsturnat toate claie peste grămadă.

Toți nuntașii au ajuns supt roțile căruțelor și supt copitele cailor rânindu-se greu.

mulți dintre ei. Unii și-au rupt mâinile, alții picioarele așa încât în loc de veselie au fost duși cu toții la spital.

Rachiul încă are o țiră de vină în treaba asta, dacă nu toată.

Un Duce rus omorât. Ducele Labucow a fost ucis în castelul său din împrejurimea orașului Sulum. Ucigașii au pătruns noaptea în castel, au ucis câinii cu lovituri de par, au legat servitorii și intrând în odaia ducelui l-au ucis, jefuind apoi locuința. Poliția crede, că omorul și jaful a fost făcut de anarhiști, adică de oameni cari nu pot suferi regi și împărați în capul țarilor.

Răzvrătire în temniță. O telegramă din Neapoli anunță că prizonierii din temnița tribunalului de acolo, s'au răzvrătit pentru-că direcțiunea temniței nu le-a dat de mâncare, flămânzându-i cu zilele. Însălbătăciți de foame întemnițații au sfârmat și au spart în bucăți tot ce le-a stat în cale. Pentru a-i liniști s'a trimis la fața locului jandarmeria și o companie de soldați, 16 întemnițați au fost duși în altă temniță.

Vieța socială

Producțiuni și petreceri.

Inteligența română din *Rășinari* invită la producțiunea teatrală-muzicală ce să va aranja în 2 Maiu st. n. 1910 (a 2-a zi de Paști) în sala edificiului școlar. Inceputul precis la 7 oare seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie 2 cor. Venitul curat e destinat pentru fanfara din loc. Suprasolvirile să vor căuta pe cale ziaristică.

Program: „Moise Păcurarul“ piesă teatrală-poporală în 4 acte și 1 tablou, cu muzică, cântece și jocuri de Dr. Dionisie Stoica. Persoanele: Moise Păcurarul, dl Bucur Hurdubelea, Radu Mocanu, oier bogat, dl Nicolae Vidrighin, Sefia, nevasta lui, dșoara Marioara Bogdan, Leana, fata lor, dșoara Marioara Răspop, Săftica, nepoata Sefiei, dșoara Paraschița Droc, Petrea Oțal, flăcău, dl Nicolae Droc, Pavel Fugăță, flăcău, dl George Hoadrea, Aron Pinteș, inv., dl Nicolae Crețu. Fete, flăcăi, femei și bărbați. — Lăutari. Acțiunea să petrece în timpul de față la Radu Mocanu. După producțiune urmează joc în pavilionul: „Nicolae Vidrighin“. La joc va cânta fanfara.

Desp. Nocrich al Asociațiunii va aranja a treia zi de Paști, o întrunire culturală în comuna Răvășel, oarele 12. La aceasta să invită membri și binevoitorii despărțământului.

Inteligența română din *Sadu* invită la producțiunea teatrală-declamatorică ce să va aranja Luni în 2 Maiu st. n. (a 2-a zi de Paști) în sala edificiului școlar. Comitetul aranjator.

Inteligența română din *Șeica-mare și jur* invită la Producțiunea corală-teatrală împreună cu dans care să va aranja Luni, în 2 Maiu st. n. (a doua zi de sf. Paști) în sala hotelului comunal din localitate. Inceputul la 7 și jum. oare seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. Venitul curat e destinat 1/2 Reuniunii femeilor române gr.-or., 1/2 bisericii gr.-cat. din loc. Suprasolvirile să primesc cu mulțumită și să vor căuta pe cale ziaristică. Programul e foarte variat.

Societatea de înfrumșetare din *Săliște* va juca Luni, 2 Maiu st. n. 1910 (a 2-a zi de sf. Paști) în sala festivă a școlii o piesă teatrală „Prostul“, comedie în 5 acte, de Ludwig Fulda. Inceputul la 8 1/2 oare seara precis. După producțiune joc. Prețurile de intrare obicinuite. Suprasolvirile să primesc cu mulțumită. Bilete să vând în prăvălia Nicolae N. Tintea și seara la cassă.

Tinerimea adultă română din *Agnita* va da în presara din 25 April v., (Duminea Tomii) în hotelul „Strugurul“ o serată teatrală declamatorică împreună cu joc. Să vor juca piesele teatrale „Țiganul aviator“ și „Țiganul în bătaie“, de Corfar. Intre teatru declamări.

Tinerimea română din *Coroiu* invită la producțiunea teatrală împreună cu dans ce să va aranja în 2 Maiu st. n. 1910 (a 2-a zi de Paști) în pavilionul ridicat în curtea lui Nicolae Veres. Inceputul la 7 oare seara. Prețul de intrare: de persoană 70 bani, de familie (până la 3 membri) 1 cor. 80 bani. Suprasolvirile să primesc cu mulțumită și să vor căuta pe cale ziaristică. Să vor juca două comedii și corul va cânta mai multe bucăți populare.

„Reuniunea română de cântări din Hațeg“ invită la concertul ce-l va aranja cu concursul corului cursul II. teologie din Sibiu Luni, a doua zi de paști (2 Maiu st. n. 1910) în sala hotelului „Mielul de aur“ din loc. Să vor cânta de corul bărbătesc mai multe bucăți de ale compozitorilor noștri. Vor fi și mai multe declamații. Inceputul precis la 8 oare seara.

Tinerimea română din *Boiul-mare* invită la producțiunea teatrală împreună cu joc ce să va aranja Luni în 19/2 Maiu (a 2 zi de Paști) în sala școlii din localitate. Comitetul aranjator. Inceputul precis la 7 1/2 oare seara. Prețurile: Locul I de persoană 1 cor. 20 bani; Locul II de persoană 80 bani; Locul III de persoană 60 bani. De familie à 2 persoane 1 cor. Venitul curat este destinat fondului școlar. Să va juca „Ruga dela Chisătau“ și să vor declama mai multe poezii.

Comitetul filial *Murăș-Ludoș* al societății pentru „Fond de teatru român“ invită la petrecerea cu dans, ce o va aranja Vineri, în 6 Maiu st. n. a. c., în salele hotelului „Central“ din Murăș-Ludoș (Marosludas). Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie până la trei membri 5 cor. Venitul curat este destinat pentru „Fondul binei“. Suprasolvirile să vor căuta publice. Contribuțiile benevole să se trimită la adresa dlui Dr. Ioan Oltean, adv. Murăș-Ludoș.

Inteligența română din *Pogăceaua și jur* invită la producțiunea teatrală ce o va aranja în 2 Maiu st. n. 1910 (a doua zi de Paști) în localul școlii gr.-cat. din Pogăceaua. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie 3 cor. Venitul curat este destinat în favorul orfelinatului inv. Inceputul la 7 oare seara. Să vor juca două comedii în câte un act: „Crescătorul și Otrava femeiască“ și să va declama.

În „Tipografia Poporului“ a apărut o broșură de 72 pagini, conținând toate

: Desbaterile dela : adunarea națională

ținută la Sibiu în ziua de 5 Aprilie a. c. precum și

vorbirile dlor George Pop de Băsești, a părintelui Iucaciu, a dlui Iuliu Maniu, Dr. Tripou și Dr. N. Comșa

Broșura e întocmită după cele mai amănunțite însemnări luate la fața locului de

GEORGE STOICA
redactorul „Foi Poporului“

Este un document de mare preț, care nu trebuie să lipsească de pe masa nici unui român.

Prețul e numai 40 de bani
Pentru România 50 de bani
cu porto cu tot, care sunt a se trimite
pe adresa:

„Foaia Poporului“
Sibiu-Nagyszeben, str. Măcelarilor 12

Cărți și reviste.

Cheia pentru calcularea intereselor, cu instrucțiune pentru folosirea ei. Sibiu 1910. Editura „Revistei Economice“. Prețul 50 fl.

„Cheia“ de sus este o tabelă de cifre, cu ajutorul căreia prin o simplă înmulțire (X) se pot afla cu cea mai mare ușurință și siguranță interesele după ori-ce sumă pe anumite zile. Se poate folosi la calcularea intereselor la cambii, depuneri etc.

Se poate comanda la administrația „Revistei Economice“ în Sibiu — Nagyszeben. Prețul se trimite mai bine în mărci poștale.

Din „Biblioteca pentru toți“ a apărut „Povestiri mărunte“, de N. N. Beldiceanu; „René“, de Chateaubriand, traducere de N. Dașcovici; „Fulga“ sau „Ideal și Real“ de Gr. H. Graudea; „Din problemele vieții“ de Dr. G. Asan; „Păcate vechi“, romane și schițe, de Ion Chiru-Nanov; „Din viața“, povestiri de Ioan Adam. — Fiecare număr costă 30 bani. Comandele să pot face la orice librărie sau la Librăria editoare Leon Alcalay în București.

Poșta Redacției.

Ion Borkoman, Beciu. Urată pățanie ai mă pățit frate Ioane, de aceea o lăsăm la păcatele, să n'oi mai știe lumea, că ne rade și pe noi și pe Dumneata. Cântecul o să-l cântăm mai încolo.

Infanterist Șofron Părdă, Mostar. Lung drum ai avut fărtațe Șofroane, dar nu te năcăji d'ăia, că și eu am cătănit șapte ani într'o vară, până dincolo de Focia, unde să pun pe menajie muște îmbrăcate cu șalvari turcești și cu fes.

G. Z. în Il. „Timpuri bătrâne“ să vor publica în curând. Pe atunci însă nu să zicea „timp“, ci vreme și e bin să rămână așa.

Geni. Vom ceti mai întâi „Moartea Dianei“, și ne vom da părerea, deși suntem dela început nedumeriți, cum de și-a dat sufletul frumoasa zeiță a pădurilor, care are viață eternă.

N. N. Plângerea D-tale e mai mult hazlie decât serioasă. La o casă, nu vapseau e lucrul de căpetenie. Dacă s'a dat o vapsea unguerească, unei case românești e destul de trist, dar poate că nici ei nu-și dau seama.

O. S. în M. Răspuns în numărul viitor, neavând loc aci,

Poșta Administrației.

N. C. în Criștior. Numerii ceruți s'au trimis. *Va. Chi. în V.* Pentru a putea afla ce trebuie să faci, ca să intri la o școală agronomică sau de pădurărit, adresează-te în scris sau mergi în persoană la oficiul silvanal de care se ține comuna D-tale. Poți scrie și în Sibiu. Adresa: Erdészeti hivatal, Nagyszeben. De acolo îți va spune toate cele dorite de D-ta. Întrebările D-tale sunt prea multe, de aceea nu putem răspunde tot aici.

P. Drăgoi, Loco. D-ta ne-ai spus nouă în persoană cele scrise. Nu cumva ai greșit adresa epistolei?

Ioan Veres în C. Am tipărit ceva mai multe invitări, fiind-că prețul tiparului tot același ar fi fost la așa puține bucăți. — La primirea cărții poștale au fost literale deja desfăcute altcum cu plăcere mai timpoream vr'o 50 bucăți. Acum nu se mai poate.

Redactor: George Stoica.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“
Nicolae Bratu

Redactor resp.: Romul Budoiu-Deleanu.

Loc deschis.

Interesantă este înștițarea de noroc a lui Heckschener sen., din Hamburg, aflătoare în inseratul din numărul de azi al foii noastre. Această Casă, prin plățirea promptă și tănuții a sumelor câștigate, a obținut un renume așa de bun, încât se poate recomanda ori cui.

Mare e norocul la Kiss. E cunoscut, că planul loteriei de clase reg. ung. ofere cele mai favorabile șanse de câștig. Mii și mii de oameni au devenit bogați, fiindcă din lozurile ce se pun în circulație tot al doilea loz câștigă. Prima trageră în 19 și 21 Maiu. Faceți o încercare și comandați un loz în colectura principală a lui Carol Kiss & Co., Budapest, Kossuth Lajos utca 13 pentru că își servește punctual și conștientos mușterii. Mare e norocul la Kiss.

Dr. Nicolae Ittu

medic universal

9-8

SIBIU, Strada Cisnădiei Nr. 43, etajul

Ordinează dela 15 Aprilie n. c.

dela 8 1/2—10 1/2, a. m. și 2—4 1/2, d. a.

La „Tipografia Poporului“ în Sibiu se primește

un învățcel

în etate dela 13 ani în sus, care să aibă cel puțin 2 clase gimnaziale sau reale.

Nr. 593/909.

124 1-1

Publicațiune.

Comuna Mohu dă în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuende — ce să va ținea în 15 Maiu a. c. la 2 oare p. m. în cancelaria comunală — clădirea unui local pentru tăiatul vitelor.

Prețul strigării 1000 cor. Vadiu 10%. Condițiunile de licitare, planul și preliminarul de spese să pot vedea în orele oficioase în cancelaria comunală.

Mohu în 23 Aprilie 1910.

Primăria comunală.

Nr. 375/910 of. com.

114 2-2

Publicațiune.

În 2 Maiu 1910 st. n. la 11 ore a. m. în cancelaria comunală din Poplaca, se dă în întreprindere, pe calea licitațiunii publice edificarea unei „Hală pentru vânzare de carne“. Prețul strigării 9601 cor. 21 fil. după care sumă e a se depune 10% ca vadiu. Condițiunile de licitație, planul și preliminarul de spese se pot vedea la cancelaria comunală în orele oficioase.

Poplaca în 19 Aprilie 1910.

Primăria comunală

Oprea Surdu
primar

George Comșa
notar

Un băiat

de 14—16 ani se primește pe timp și mai scurt ca învățcel în franzelăria și covrigăria lui

Petru Moga

107 3-3

Sibiu, Quergasse Nr. 1.

De vânzare

se află o casă în Sibiu, Wolfgasse Nr. 20. De casă se ține o grădină de 500 □ stânj. și un loc pentru zidit de 300 □ stânjini. A se întreba acolo.

125 1-1

Aviz.

Crășmarilor le stau la dispoziție cu rachiu curat din prune „bistrițe“. Spedez în evant mic și mare cu prețuri convenabile. A se adresa lui

100 8-3

Vasile Iorgovan

proprietar.

Nagytkvány (Krassó-Sz. m.)

ANUNȚ.

Primește imediat un băiat de 14—15 ani ca învățcel pe termen de 3 ani la o moară cu benzin. Se dă mâncare, haine și 60 Cor. la esire.

111 2-3

Stan Bădliă

Boița u. p. Talmács

Casă de vânzare.

În Sibiu, strada Gerlitz Nr. 9, se află de vânzare din mână liberă o casă constând din două odăi și culină. A se întreba la proprietar acolo.

115 2-2

Se poate căpăta în tot locu!

Kalodont

26 14-42 a lui Sarg

cremă de dinți nelăcunurat de lipsă păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

„BUNGĂRZANA“

REUNIUNE DE CREDIT ȘI ECONOMII, CA ASOCIAȚIUNE ÎN BUNGARD.

Convocare.

P. T. membri însoțirii „BUNGĂRZANA“, reuniune de credit și economii, ca asociațiune în Bungard, se convoacă la a

IX-a adunare generală ordinară

ce să va ținea în 8 Maiu n. a. c. la 2 ore d. a., în cancelaria comunală din loc, pentru pertractarea următorului

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al direcțiunii.
3. Raportul conziliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului pro 1909.
5. Eventuale propuneri.

122 1-1

Bungard, 26 Aprilie n. 1910.

Direcțiunea.

Activa. Bilanț la 31 Decemvrie 1909. Pasiva.

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Cassa	40	18	Cvote	1814	57
Imprumuturi	9410	90	Fond de rezervă	198	82
Mobilier, după amortizare	160	—	Depuneri spre fructificare	2606	60
			Creditori	5295	60
			Intereso transitoare anticipate	206	—
			Profit curat	49	59
	9611	08		9611	08

Debit. Profit și Perdere la 31 Decemvrie 1909. Credit.

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Interese dela depuneri spre fructificare	108	63	Interese dela împrumuturi	298	06
Spese	158	30	Proviziumi	72	73
Amortizare din mobilier	20	—			
Amortizare perderei din anul trecut	39	27			
Profit curat	49	59			
	370	79		370	79

Bungard, la 31 Decemvrie 1909.

DIRECȚIUNEA:

Niculae Opriș cassar. Toma Modran dir. esec. și preș. Nicolae Imberuș sen. Dregan Nicolae cont. Toma Ciora v. preș. Boiciaru membru.

Subsemnatul comitet de supraveghiare am examinat contul prezent și l-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Bungard, la 17 Aprilie 1910.

Ioan Dordea
controlor.

George Iltu
membru.

George Modran
președinte.

George Radu
vice-președinte.

Dregan Nicolae

Petru Boicean
membru.

Ioan Frățilă

In fabrica de var din Orlat

se arde și expedează zilnic, în mare și mic renumitul

var de Orlat

liber de piatră și șgură. Preț moderat, serviciu prompt și real.

I. Banciu, Orlat

10 1-10

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“.

Informații se dau și comande se primesc la administrația „FOII POPORULUI“.

A XXVIII-a

LOTERIE de STAT de BINEFACERE

reg. ung. pentru scopuri de folos public și de binefacere. — Loteria aceasta are 11.969 de câștiguri, în preț total de 365,000 Coroane, cari se plătesc în numerar.

Câștigul principal 150,000 Cor.

Mai departe:	Cor.	10 câștiguri à	Cor.
1 câștig principal de	20,000	150	1,000
1 " " "	10,000	300	100
1 " " "	5,000	1500	50
5 câștiguri à	2,000	10000	20
			10

Tragerea irevocabil la 30 Iunie 1910. — Un loz costă 4 Cor.

Lozuri să află la Direcțiunea de loterie reg. în Budapesta (Oficiul principal de vamă), la toate oficiile postale, de dare și de sare, la toate gările și în cele mai multe trafici și casse de schimb.

Direcțiunea ces. reg. de loterie

119 1-6

Nr. 719-1910

110 2-2

PUBLICATIUNE.

Comuna politica Avrig esarandeaaza pe calea licitatiei publice moara din sus cu doua petri pe periodul dela 1 Iulie 1910 pana la 30 Iunie 1913. Licitatiunea sa va tinea in 7 Maiu 1910 la 8 ore a. m. in cancelaria comunală.

Prețul strigării 2700 coroane.

Condițiunile mai deaproape se pot vedea in cancelaria comunală.

Avrig, in 18 Aprilie 1910.

Primăria comunală.

O fetiță drăguță de 18 ani,

(fetița unui brutar) puțin cam dezvoltată trupește, cu o zestre de 400,000 coroane, ar voi a să căsători cât mai curând cu un tânăr modest. Numai oferenți serioși capătă răspuns.

L. Schlesinger

BERLIN 18, Deutschland

212 35-52

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fleri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere neguțoria de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Uzului 20

Marca de scutire: „Anker“

Liniment, Capsici comp.,
Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim nuseai sticle originale în ștule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2-— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist in Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ in Praga ::
Șoseaua Elisabeta Nr. 6 nou.
Expeditie zilnică. 242 29-

Ludovic Ferencz,
croitor de bărbați,
Sibiu, str. Cismădiei Nr. 12.
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de iarnă
in mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglan“, cari se află totdeauna in depozit bogat.

Asupra reverențelor confecționate in atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine in timp de 24 ore. 81 46-

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripțiile croitura cea mai nouă.

„Cassa de păstrare în Mercurea“
societate pe acții

Primește depuneri spre fructificare cu 4% interese fără anunț, cu 5% pe lângă un anunț mai lung, iar peste 10,000 Cor. cu 5 1/2%.

Interesele după depuneri se capitalizează de 2 ori pe an și anume la 30 Iunie și 31 Decembrie st. n.

Darea de interese o plătește institutul.

Depuneri și ridicări se pot face și prin poștă.

Acoardă împrumuturi pe cambii, cambii cu acoperire ipototecară, obligațiuni cu cavenți, pe ipotecă, — credite de cont-curent pe lângă asigurare ipototecară sau hârtii de valoare (acții dela bănci și efecte publice).

Etalonul de interese variaza între 6 1/2—8% fără nici o proviziune.

121 1-10

Direcțiunea.

CFJ **CFJ**

Portland și Romancement **Pentru zidiri**

de Brașov și Beociner **Traverse**

Stucatură de trestie
Impletitură „Bacula“
Materialul de zidit in viitor.
Ieftinește orice zidire.

CFJ **VH W**

Tevi
de fier covăcit și fier turnat precum și fittings
Pumpe pentru fântâni și alte industrii
Sfredele de găurit pământul și la fântâni

Tot felul de articli tehnici

Fier de Cudsir în rude, fier modelat, fier în rude și fier de incheiat
in 600 profile și dimensiuni se află in depozit.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Atelier de curelărie, șelărie și cofetărie
ORENDT G. & FEIRI W.
(odinioară Societatea curelarilor.)
Str. Cismădiei 45. SIBIU. Heltanergasse 45.

Magazin bogat in articole pentru carotat, călărie, vânătoare, sport și voiaj, peclăzi și precoveturi, portmonee și bretele solide și alte

articoale de galanterie cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobi)
permanent in depozit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.
Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientos.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela scurșurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

BALSAMUL farmacistului **A. THIERRY.**
— Scutit prin lege. — 10 15-26

Singurul veritabil cu călugărița ca marcă de scutire.

Are efect sigur la toate imbolnăvirile organelor de respirație, tuse, scuipat de flegmă, răgușală, catar de gât, boala de plămâni, sgârșiri de stomah și alte dureri de stomah, aprinderea tuturor organelor interne, lipsa de apetit, mistnire grea, îngrășare etc. Estern la toate durerile de gură, durere de dinți, rane de arsură, junghieri de membre, buha, special influența etc. 12 sticle mici sau 6 dupe sau o sticlă de familie specială, pentru călătorie Cor. 5.

Alifie de centifolii a farmacistului A. THIERRY
singura veritabilă, de efect surprinzător, sigur și neajuns, chiar și la răni vechi, fel de cancer, umfături, răni, aprinderi, picioare slabe, abscese, depărtează toate corpurile străine, materiile de coptură, face adeseori de prisos operații duroroase. 2 doze Cor. 8-60.

Să ne adresăm la
Farmacia-Ingerul protector a lui A. Thierry in Pregrada lângă Rohitsch
Depoul central la Ios. v. Török apotecar in Budapesta.

THIERRY-BALSAM
ICH DIEN
Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

Intrebuințază stimată Doamnă

CREMA-MARGIT a lui Földes

spre a vă ținea fața curată, vioasă și drăgălașă
Crema Margit a lui Földes, mijlocul drăgălaș pentru frumsețea la cele mai vestite dame din lumea întreagă.

Succesul minunat al acestui mijloc este a se căuta în buna compunere a materiilor din care e făcut, astfel că acest cosmetic trece momentan în piele, iar succesul se observă deja după câteva ore.

Deoarece Crema-Margit a lui Földes se imită și falsifică de multe ori, să nu se primească de nimenea la cumpărare decât cutii închise cu marca originală, fiindcă producătorul numai atunci garantează pentru crema numită.

Crema Margit a lui Földes este un produs cosmetic curat, nestrăicicios și liber de orice unsoare.

Această cremă depărtează toate necurătențiile pielii, sgrăbunțele de vară, mitesseri, petele de ficat etc. etc., iute și sigur. Nu numai pentru pielea feței, ci și pentru finețea și înfrumusețarea pielii grumazilor, umerilor și mâinilor se poate întrebuința cu succes. Un borcănel mare 2 cor., un borcănel mic 1 cor. și se află în toate apotecile și drogeriile.

Trimiterea cu posta prin producătorul **CLEMENS v. FÖLDES, farmacist în ARAD.**

Să capătă în Sibiu la: Fabriciu Guido, farmacie. Gustav Meltzer, fabrică de săpun. Parfumeria Meltzer. I. C. Molnár, farmacie. K. Morscher, dr. guerie K. Müller, farmacie. E. Rumlér, farmacie. Pissel & Schmidt, farmacie. In Agnita la W. Fröhlich. In Sighișoara la A.W. Lingner. In Mediaș: Obert Iosif

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori fi va mirosi gura după- ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: la farmaciile: In Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Tentsch; Meltzer, str. Gușterței și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș: farmacia Lederhäger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimiteți sticle cu 5 cor. 80 fl. franco.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în lumea de azi e băltoare la ochi mulțimea acestor oameni, a căror sânge și sucru trupești sunt atroci și cari la urma urmei din tinerțe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oarecând să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere căzărurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiincios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există stănei apoi va facea existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara și în străinătate, Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budaposta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbați cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucru trupești ale bolnavului să curgă, nervii să se întăresc, tot organismul să se elibereze de materiile de boală, chinurile sufletești să se liniștască.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifitice, sculele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmăriile onaniei și ale sifilisului, erjecțiile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și cure separată. În ceace privește cura, depărțarea nu este piedică, căci dacă cineva, din ori ce cursă s'ar putea veni în perscană, atunci cu plăcere se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă și de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea cursului, epistolele se ard, oricând dorință să retrimite fiocărui. Institutul se îngrăjește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapost VII. Rákóczi-ut. 10.

Căștiguri de 600,000, 400,000 Cor.

In caz de noroc căștigul principal 1 milion Cor.

Nu întârzia

a participa la loteria a 26-a a loteriei de clase reg. ung., ce să începe acum cu clasa primă

Colectura principală

Iuliu Friede et Comp.

IBIIU

Strada Cisnădiei Nr. 1.

BRAȘOV

Strada Vănei Nr. 36.

recomandă pentru clasa primă, a cărei tragere va afla loc în 19 și

21 Maiu, leczi org nale de $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$
cu prețul oșnos de 1 50 3 — 6 — 12 — Cor.

Fiecare comandă să efectuește imediat, însă numai pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă.

Mandate postale și planuri de căștig la dorință franco.

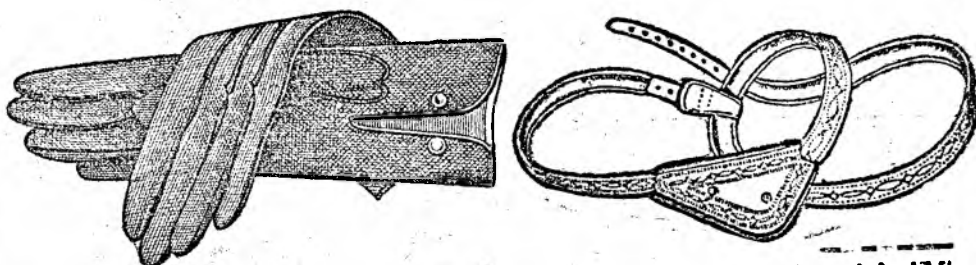
90,000, 80,000 Coroane

200,00, 100,000 Coroane

F. STOIBER

mănușer și bandagier

Str. Cisnădiei Nr. 57. SIBIU (Nagyszeben).

Mare depozit de mănuși de piele glacă, svedeză, Nappa și alte pieluri fine,

dantele de mătăsă și de zăbranic, mănuși. Tot felul de bandagii pentru hernie simple și duble, diverse centurioane de tot felul, bandagii, apoi ciorapi de bărbați și de dame și rufe. Aparat pentru îndreptarea corpului la copii și fete, cordoane pentru bărbați, dela cele mai simple până la cele mai fine, irigatoare, mașuri de cauciuc, jeturi de cauciuc și perinute de cauciuc pentru călătoria în tren, ciorapi de cauciuc, diferite articole igienice de cauciuc din Franța pentru bărbați și pentru dame. Toate fiind numai de calitatea cea mai bună și în prețurile cele mai ieftine.

Moșele au prețul redus!

116 2-6

Singurul institut de asigurare ardolean

„TRANSYLVANIA“

SIBIU Strada Cisnădiei 5.

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai estine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele profesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și eu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la sfârșitul anului 1909 K 112.045.412 —
Capitalo asigurate pe viață K 4.831.168-51
rezervă 2.309.387 —
4.571.035-31

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevrite și alte boale de acestă nervoase, să scrie o carte de deslășire, care să capătă gratis și franco prin »Priv. Schwanen-Apotheke«, 177 Frankfurt a. M. (Germania). 41-52

Căștigul cel mai mare eventual 600,000 marce.	Anunț de noroc	Căștigurile sunt garantate de stat.
--	-----------------------	-------------------------------------

Invitare la participare la
Șanșele de câștig
ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige
9 milioane 841,476 de marce
Căștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos
600,000 de marce

resp.	căștiguri à
560,000 marcs	300,000 marce
550,000 >	200 000 >
540,000 >	100,000 >
530,000 >	60 000 >
520,000 >	50 000 >
515,000 >	45,000 >
510,000 >	40,000 >
305,000 >	30,000 >
303,000 >	20,000 >
302,000 >	15 000 >
	10,000 >

etc.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 de lozuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa că aproape jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și căștigul cel mai mare din clasa primă e ev. de m. 50,000 ear cel din clasa 7-a 600,000.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt:

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3 50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75K)
--------------------------	------------------------------	---------------------------------

Planul oficios de lozuri provăzută cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a căștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Căștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comande rog acuma sau cel târziu până la

13 Maiu n. 101 3-10
Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiați aici
Comandă la Dr Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi:	{ Loz întreg à 6 Marce (7.- K)
	{ > de jumătate > 3 > (3.30 >)
	{ > de un sfert > 1.50 > (1.75 >)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i dorit,
cu rambursă } să se ștergă.

Prin numeroasele scrisori de mulțămire trimise mie pot dovedi, că nu este nimic mai bun și mai ieftin, ca

floacele de piuă de Cîsnădia

Cine vrea să aibă matrațe ieftine și bune, sau paturi și perini vecinic durabile, acela să se îndrepte la mine cu deplină încredere. Pentru lucru de curelărie și șelărie, pregătirea de sersamuri la cai (gura hamului) etc. sunt introduse și la artileria c. r. și valorate. Mai departe fac atent la țoalele de cai militari și pentru feciori, de Cîsnădia, la postavul de Cîsnădia, articli de lână de oaie și produsele școalei noastre de țăsătorie de specialitate.

Cu distincă stimă
295 13-20
Mihail Bretz, Cîsnădia (Nagydisznód).

Am onoare de a aduce la cunoștința preonoratului public călător, că necruțând nici o oboseală precum și cheltuială am renovat hotelul, restaurantul și cafeneaua conduse de mine de 10 ani sub firma

„HOTEL MIHAIU“

Strada Turnului (Saggasse) Nr. 11

adaptându-le conform cerințelor timpului și comodității onor. public călător.

Odăi confortabile și curate incl. luminat și serviciu dela cor. 160 în sus.

Odăle de scaldă

Cafenea și restaurant de mână primă în casă. Culină escelentă, prețuri ieftine și serviciu atent. — **Bere proaspăt** și anume sibiană de Habermann, bere neagră de trei stejari și bere Dreher de Steinbruch, precum și **vinuri curate și naturale** de butoi sau butelii.

Mulțămind pentru încrederea dovedită față de mine și până acuma în o măsură atât de mare, rog a mi-o păstra-o, onerându-mă și pe viitor și semnez
Sibiu, 1909, Septemvrie.
cu stimă
IOAN MIHAIU
hotelier și propriet.

247 21 -

Pardoseală!

Subscriberul am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că eu eșcut

Pardoseală cu plăci de cement

— făcute de mine — 104 2-3

sau cu peatră de orice fel și calitate.

Se dă garanție după tocmeală!

Prețuri moderate! Lucru durabil!

IOSIF JOANDREA

SIBIU, Târgul de vite vechi Nr. 7 (Strajament).

Motoare de oleiu brut și locomobile patentate „Corona“

Mori artificiale, mori înalte și joase

Toate execuție de primul rang, după construcțiuni probate și cu prețuri moderate dela fabricile renumite ale Fraților Schiel pentru apă sau putere motrică.

Reprezentanță și depozit la: **CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.**

Persoane pentru conducerea motoarelor se instruiază gra-tuit în despărțământul de probă al fabricii.

Mare alegere în instrumente pentru mori și articli tehnici.

128 1-

Mare norocul la Kiss!

Sărguința, muncă, inventivitatea și cruțarea ne ajută să ajungem la bani după timp mai lung, dar a ne îmbogăți repede, pe neașteptate, nu e posibil decât prin mare noroc, mare câștig. De aceea cumpără cei mai mulți din numărul de lozuri, fiindcă prin aceasta ai speranță statornică, a deveni repede bogat.

Când osăbire lozurile de clasă reg. ung. priv. sunt iubite pretotdeauna, fiindcă din 110.000 lozuri puse în circulație câștigă 55.000, astfel câștigă negreșit tot al doilea loz.

Șansele de câștig sunt unice în felul lor, nu există în lume un plan de loterie, care să fie așa de solid și favorabil.

Atât la emisiune, cât și la trageri controla și supravegherea o face guvernul ungiuresc și din cauza aceasta publicul are cea mai deplină încredere față de lozurile de clasă.

Norocul e incalculabil! Dela întâmplare atârână norocul mai multor oameni. În viața fiecărui om a fost și sunt momente, când își poate întemeia norocul! Faceți și Dv. o încercare de noroc, cu acel număr, care stă lângă numele Dv. sau a persoanei iubite de Dv. care la tragerea mai apropiată va fi probabil tras cu un câștig mai mare.

Cercați-Vă norocul la noi, căci e MARE norocul la KISS

CAROL KISS & Comp.

Societate de bancă pe acții.
Colectura principală a loteriei de clasă reg. ung. priv.

Biroul central: Budapesta IV. Kossuth Lajos u. 13. Filială: E zsebet-körút 32

109 8-5

CUM VĂ CHIAMĂ?

Adel 53379	Constant. 50631	Ferdinand 89495	Izidor 95021	Marcell 73365	Rosa 38820
Adolf 87541	Clementin 90712	Francisc 78298	Izso 54747	Margareta 29430	Rudolf 94926
Adrian 108051	Clarissa 27113	Flora 679	Iacob 91309	Maria 89598	Salamon 108114
Adrien 82108	Cesariu 41648	Florian 51239	Ianca 106053	Marioara 54755	Samson 38834
Agnes 106166	Cecilia 87336	Florea 48190	Ioan 75014	Marcu 40668	Samuel 87539
Agost 46793	Carolina 82104	Fodor 39481	Ienő 93883	Miltiad 90539	Sándor 64601
Akos 102225	Camila 39409	Francisca 108021	Iolan 67648	Martin 102200	Sarolta 46913
Aladar 96091	Böcske 51494	Frida 64241	Ionas 102187	Mateiu 1193	Simon 108115
Alajos 107654	Borisca 88080	Frideric 74138	Iozsa 107642	Malvin 82172	Stefania 29359
Albert 108013	Daniil 498	Filip 90786	Iosif 108078	Matilda 686	Stanislaw 63620
Alfons 93670	David 82674	Gabor 102298	Iudita 94906	Mátyás 50552	Serena 102191
Alfred 39454	Dumitru 102264	Gabriel 29486	Iuliana 107653	Melinda 78312	Sidonia 78350
Alice 84085	Damian 524	Gaspar 107168	Iuliska 51225	Melchior 79841	Szilárd 73388
Amalia 29116	Daneş 60109	Gedeon 67688	Calman 29498	Mici 102570	Toma 27981
Ambrus 27860	Desideriu 37800	Grigoriu 1238	Camil 690	Mihai 60136	Teofil 46785
Andor 51221	Domocos 108074	Gertrud 601	Carolin 51180	Miksa 107245	Teodor 48150
Andrei 32463	Dora 10491	Geza 106057	Carol 102291	Milan 84002	Teresia 32094
Anna 90430	Dorotia 86748	Gida 95334	Cazmer 106186	Naci 66907	Terca 54448
Antalca 102169	Döme 106154	Gizela 678	Catalina 94206	Nandor 78299	Tihamer 67693
Antonia 51244	Dimitriu 107173	Gottfried 107454	Celemen 66914	Natalia 91545	Tiberiu 94245
Aranca 48176	Eberhard 1232	Gustav 46915	Clara 106162	Natan 45580	Titu 78224
Armin 50646	Eedith 619	Gyárfás 96099	Clotild 106195	Neli 90815	Tivadar 90677
Arnold 51234	Ede 24777	Guido 108381	Conrad 84299	Nesti 51490	Tobias 70499
Aron 90792	Eduard 54482	George 78259	Cornelia 90842	Netti 32100	Todor 37765
Arpad 94968	Elek 63608	Gyözö 93344	Cornel 32054	Nicolae 107172	Ulric 108004
Artur 102162	Elemer 82454	Gyula 94911	Cristof 54713	Nina 73376	Urban 78318
Atila 67684	Eleonora 102235	Ghiță 89486	Cristina 1220	Olga 60100	Valentin 27998
Augusta 32478	Elias 94938	Hedvig 107657	Ludovic 54797	Oliver 1193	Valeria 39427
Aurel 90670	Ella 32079	Helena 102300	Ladislaw 40654	Orban 95019	Venzel 107456
Aurelia 1242	Elvira 64249	Henric 108076	Lazar 39480	Oscar 51206	Vendel 101134
Balajiu 48191	Elsa 615	Hermann 107231	Lenard 88076	Ottília 108088	Verona 98398
Balint 38894	Emanuil 90542	Hermina 71109	Lenke 50637	Ödön 90418	Vidu 102239
Bandi 92305	Emil 1213	Hubert 106168	Leo 29449	Otto 73316	Victor 106191
Barabasiu 102289	Emilia 45600	Hugo 51328	Laura 45195	Paul 89054	Victoria 79306
Beatrice 39572	Emma 89060	Ibolyka 108122	Leontin 67812	Paula 51236	Vilma 102577
Bela 65956	Endre 64248	Ida 74148	Leonora 27355	Petru 90586	Viliam 1209
Benedict 87529	Erna 37798	Ignate 89583	Lila 88078	Piroska 53383	Vince 107844
Bernat 84009	Ernestin 67649	Ilica 106158	Lina 53877	Pista 107452	Walter 670
Berta 54719	Erő 486	Ilie 624	Livia 46950	Pongraç 89758	Wladimir 108092
Bertalan 41649	Ervin 58389	Ilmá 67616	Lorant 102266	Rachel 108086	Zoltan 78243
Bertold 102545	Elisabeta 1190	Ileana 96836	Lipot 48132	Rafael 107465	Zseni 94957
Blanca 86744	Etel 68609	Irimie 46918	Lorent 39415	Regina 108029	Zigmond 107699
Bodog 102284	Eugenia 107233	Irina 82638	Lucia 91905	Rene 64588	Zofia 108396
Boldijar 93390	Eva 90780	Irma 50474	Ludmila 1202	Rezső 82460	Zuzana 84005
Borbála 71808	Fabian 1206	István 91324	Lucaciu 39770	Richard 91940	
Cristian 96089	Fani 108014	Ivan 102163	Ludovic 38890	Robert 96066	
Cornelia 71106	Felicia 92311	Ivor 106054	Magda 71119	Roland 107237	
	Felix 27102	Izabela 89465	Mano 98672	Rozalia 108018	

Numeri aceștia numai la noi se pot capta.

LISTA

celor 55.000 de câștiguri ale loteriei de clasă reg. ung. priv. a XXVI a, cari vor fi trase în decurs de 6 luni din cele 110.000 lozuri,

Câștigul cel mai mare:

1.000.000 Coroane

(Un milion Coroane).

	Coroane
1 Premiu	600000
1 câștig à	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40
55.000 " și pr.	Cor. 14,459.000

Ne rugăm a procura cât mai în grabă, ca să nu se epuizeze nrii doriți!

PREȚUL LOSURILOR I. CL:

o optime	Cor. 1.50
o pătrime	3.—
jumătate	6.—
întreg	12.—

Vă rugăm a tăia acest bilet și a ni-l trimite:

BILET DE COMANDĂ.

La casa de schimb **CAROL KISS & Co. soc. pe acții.**
BUDAPESTA, IV., Kossuth Lajos nr. 13.

Rog a-mi trimite lozuri I. clasă XXVI. loterie și planul oficios.

Prețul de Cor. { il trimit anex în marce postale. il trimit deodată cu avis postal, să-l ridicăți per rambursă.

(Foaia Pop.) (Ce nu doriți, Vă rog a sterge).

Adresa { Numele: Localitatea str., n-rul casei: Posta ultimă (comitat):

Tragerea:
la 19 și 21 Maiu

Pardoseală de tot felul

(pardoseală cu plăci și cubici de cement — fabricație proprie de mână — pardoseală cu peatră ordinară) efectuește vechia firmă de bun renume

Iosif Marcu, Sibiu, strada Bisericii 6

In magazinul din strada Țântașilor (Schützen) 19 se află totdeauna gata plăci, cubici și margini de cement.

87

4—

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de crin-Steckenpferd (marca Steckenpferd) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 12—40

Am onoare a face cunoscut onoratului public **depozitul meu de mărfuri:**

Secția I: Albituri pentru domni și doamne, gulere, manșete, cel mai bogat asortiment de cravate, de ciorapi și articli de legat, indeosebi ciorapi pentru bătați, cea mai bună calitate; rufe de tricot, lână și bumbac. 819 19—26

Secția II: mai nainte M. Daniel: stofe de haine, barchente, flanele de tenis, perină și rufe de pat, articli de blănărie. **Jolgiuri și șifoane,** albituri pentru dame, coperitoare cusute, de vată, perne, fețe de masă și coperitori, toare de pat, cele mai bune corsete de fașon, șalușuri, stife, stife de dantelă și de perdele, covoare înaintea patului și în casă și șalușuri. Cele mai bune oxforduri pentru cămăși, materie pentru șorțe, vinete și albastre.

Mănuși glacé și de stofă esceleente! Articli de blană și de stofă, cu prețuri reduse.

Gustav Zimmermann, Piața-mare 1.

Publicațiune.

Prin aceasta să aduce la cunoștința generală, că după ce înaltul minister reg. ung. de finanțe prin organele sale de controlă a efectuit revizia lozurilor clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. priv. (a douăzeci și șasea loterie), losurile s'au predat colectorilor principal spre vnzare mai departe. Planul de tragere aprobat de înaltul minister reg. ung. de finanțe să publică aci:

118 1—1

Planul loteriei de clasă reg. ung. priv. A 26-a loterie. 110.000 losuri, 55.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor. Tragerea: 19 și 21 Maiu 1910.		CLASA II. Depunere 20 cor. Tragerea: 15 și 16 Iunie 1910.		CLASA III. Depunere 32 cor. Tragerea: 12, 13 și 14 Iulie 1910.		CLASA VI. Depunere 24 cor. Tragerea: din 22 Sept. până în 19 Octomvrie 1910.			
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (un milion)			
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000				
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000				
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000				
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000				
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000				
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000				
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000				
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000				
100 à 100	10000	110 à 300	33000	120 à 500	60000				
3350 à 40	134000	4350 à 80	348000	4850 à 130	630500	Câștigul tras la sorți ca cel din urmă dintre aceste 500, va căpăta premiul			
3500 câșt.	cor. 263000	4500 câșt.	cor. 528000	5000 câșt.	cor. 916500				
CLASA IV. Depunere 40 cor. Tragerea: 9, 10 și 11 August 1910.		CLASA V. Depunere 32 cor. Tragerea: 1 și 2 Sept. 1910.						1 Premiu 600000 600000 1 Câștig 400000 400000 1 à 200000 200000 1 à 100000 100000 1 à 80000 80000 1 à 60000 60000 1 à 50000 50000 1 à 40000 40000 2 à 30000 60000 2 à 25000 50000 4 à 20000 80000 5 à 15000 75000 25 à 10000 250000 50 à 5000 250000 405 à 2000 810000 760 à 1000 760000 1140 à 500 570000 30600 à 200 6.120000 33000 câștiguri și premiu cor. 10,555.000	
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane				
1 à	90000	1 à	100000						
1 à	30000	1 à	30000						
1 à	20000	1 à	20000						
1 à	15000	1 à	15000						
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000						
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000						
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000						
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000						
120 à 500	60000	120 à 500	60000						
4850 à 170	824500	3850 à 200	770000						
5000 câșt.	cor. 1120500	4000 câșt.	cor. 1076000						

Pentru tragerea clasei I. care să face publice în 19 și 21 Maiu a. c. în prezența autorităților de controlă de stat reg. ung. și în prezența unui notar reg. în sala de tragere, să pot căpăta lozuri la toți colectorii ai loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 24 Aprilie 1910.

Direcțiunea loteriei de clasă reg. ung. priv.
TOLNAY. HAZAY.

Tipografia Poporului, Sibiu